SPÓŁDZIELCA

ORGAN DLA SPÓŁDZIELNI W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Prenumerata kwartalna zł 7.50 plus opłata za dostawę wzgl. za przesyłkę pocztową. Ukazuje się 10 i 25 każdego miesiąca. W wypadku wyższej siły czy innych wpływów wydawnictwo nie ma obowiązku dawać odszkodowania.

Warunki ogłoszeń: wiersz 1 mm wysoki i 21 mm szeroki 60 gr. Pismo podstawowe Nonpareille, szpalta tekstowa, 1 mm wys. i 80 szerok. zł 8.80. Zniżone ceny ogłoszeń według Cennika Nr. 1. Adres: Wydaw. Rolnicze, Krakau, Glatzer Str. 48.

Telefon Nr. 116-79 i 116-80. Redakcja: 132-84 i 132-85.

Nr 5 **10 marca 1943 r.** **Rok III**

Pełnomocnicy zarządu

W ostatnim numerze „Spółdzielcy" omówiliśmy sprawę zakresu uprawnień zarządu spółdzielni do występowania w imieniu spółdzielni na zewnątrz. Stwierdziliśmy tam, że w zasadzie zarząd spółdzielni ma nieograniczone pełnomocnictwo nie tylko do zarządu przedsiębiorstwa, lecz i do zaciągania zobowiązań i nabywania praw dla osoby prawnej, jaką jest spółdzielnia. Pełnomocnictwo to może być ograniczone i osoby trzecie muszą się z tym ograniczeniem liczyć tylko wówczas, gdy treść jego jest ujęta w statucie, zarejestrowana w sądzie i należycie ogłoszona. Zanim zajmiemy się sprawą pełnomocników zarządu spółdzielni, przypomnijmy sobie, co to jest pełnomocnictwo w ogóle i jaka jest konstrukcja tej instytucji prawnej. Instytucją pełnomocnictwa, przedstawicielstwa (nie mylić z ajencją), umocowania, upoważnienia, zastępstwa — różnych bowiem używa się tu nazw potocznych — zajmuje się kodeks zobowiązań w rozdziale VIII. Definicja pełnomocnictwa nie jest podana w kodeksie. Cechy charakterystyczne wynikają jednak z przepisów. Przede wszystkim pełnomocnictwo jest uprawnieniem hipotetycznym, na którego podstawie może być wykonana jakaś czynność zwykła względnie prawna. Jest wskutek tego prawem abstrakcyjnym, którego realizacja nie zależy od czynności będącej przyczyną pełnomocnictwa, jak np. od zlecenia, umowy o pracę, umowy kupna, sprzedaży itp. Żeby lepiej rozumieć abstrakcyjny charakter pełnomocnictwa, sięgnijmy do porównania z zakresu prawa rzeczowego, gdzie takim stanem abstrakcyjnym jest prawo własności, którego istnienie i realizacja są niezależne od faktu posiadania i używania rzeczy.

Pełnomocnik działa zawsze w imieniu mocodawcy. Tym różni się pełnomocnictwo od zlecenia. Zlecenie, jak wiadomo, jest umową dwustronną konsensualną, przez której zawarcie strona przyjmująca zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności zwykłej lub prawnej dla zleceniodawcy. Jeżeli strony nie postanowiły odmiennie, domniemywa się, że zleceniodawca udzielił zleceniobiorcy również i pełnomocnictwa do wykonania zlecenia. Takie domniemanie będzie miało znaczenie istotne przy wykonaniu czynności prawnej dla zleceniodawcy, gdyby bowiem ten ostatni wykluczył w umowie zlecenia pełnomocnictwo, uniemożliwiłby równocześnie wykonanie samej umwy. Jeżeli np. dajemy komuś zlecenie wywiezienia co jakiś czas śmieci z podwórza, lub zlecenie przeprowadzenia przedwstępnych konferencyj informacyjnych w sprawie kupna partji towaru, pełnomocnictwo tu nie będzie miało znaczenia, jeżeli natomiast zlecamy komuś wywiezienie maszyn z nieczynnej fabryki obcej, lub zawarcie umowy — pełnomocnictwo wyraźne lub domniemane (art. 499 kodeksu zob.) jest konieczne.

W dawniejszych ustawodawstwach cywilnych (jak np. kodeks cywilny niemiecki i austriacki) nie istniały osobne instytucje pełnomocnictwa (przedstawicielstwa), i umowy zlecenia. Była tylko jednolita umowa o zastępstwo, w której rozróżniano skutki na wewnątrz — a więc między mocodawcą a pełnomocnikiem, oraz skutki na zewnątrz — między mocodawcą a osobą trzecią. Kodeks Napoleona reprezentuje już nowszą teorię, według której zlecenie (umowa dwustronna) i pełnomocnictwo (akt jednostronny) są instytucjami odrębnymi.

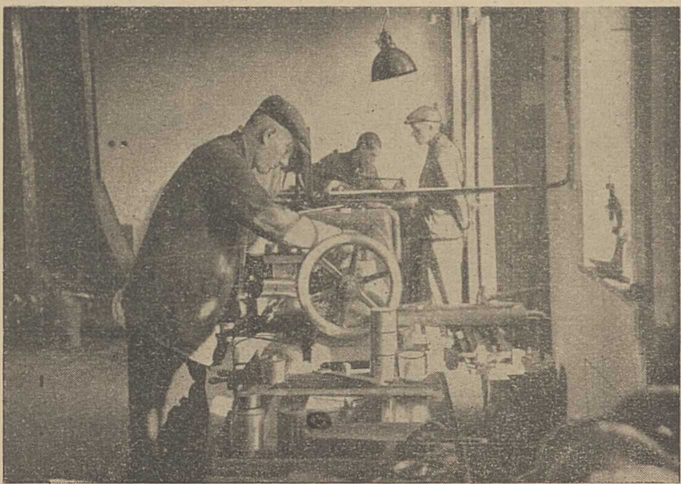
W nawiasie nazwaliśmy pełnomocnictwo aktem jednostronnym. Pełnomocnictwo nie wymaga przyjęcia przez pełnomocnika. Możliwy jest wypadek, że pełnomocnik nie wiedząc o tym, iż jest upoważniony, zawrze w imieniu mocodawcy ważną umowę z osobą trzecią. Może się to stać wtedy, gdy udzielono pełnomocnictwa osobie X przez zawiadomienie osoby Y, z którą X ma zawrzeć umowę dla mocodawcy.

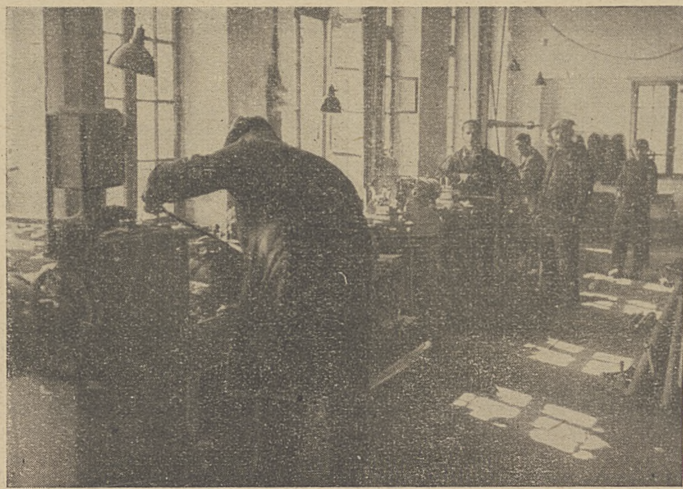
Działanie przez pełnomocnika wykluczone jest z zasady przy aktach prawnych m o r t i s c a u s a. Nie będzie nas również interesowało pełnomocnictwo w prawie familijnym i rzeczowym, które z natury rzeczy musi być unormowanie odrębnie. To samo dotyczy pełnomocnictw z ustawy, których zakres jest określony przepisami tejże ustawy.

Interesuje nas natomiast zakres pełnomocnictwa, ustanowionego na podstawie ramowych przepisów kodeksu zobowiązań, handlowego czy ustawy o spółdzielniach, a więc pełnomocnictwa w aktach obligatoryjnych. Zakres pełnomocnictwa jest tu dyspozytywny. Zastępstwo w aktach prawa obligatoryjnego może być ustanowione dla pewnej, ściśle określonej czynności lub też dla pewnego rodzaju czynności. Może ono być również ogólne. Według artykułu 95 kodeksu zobowiązań, pełnomocnictwo ogólne nie obejmuje upoważnienia do zbywania i obciążania nieruchomości, zaciągania pożyczek i zobowiązań wekslowych, czynienia darowizn, przyjmowania i zrzekania się spadków, zawierania ugód, wytaczania powództw, czynienia zapisów na sąd polubowny i wykonywania innych czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu.

Według artykułu 39 ustawy o spółdzielniach „zarząd może ustanowić pełnomocników bądź do prowadzenia całego przedsiębiorstwa lub oddziałów, bądź też do dokonywania czynności pewnego rodzaju. Pełnomocnicy tacy nie mogą bez osobnego upoważnienia nabywać, zbywać i obciążać nieruchomości, podpisywać weksli, zaciągać pożyczek oraz prowadzić procesów". Forma ustanowienia pełno-

mocnictwa nie jest w ustawie określona. Ponieważ zaś według artykułu 4 spółdzielnia podlega, w razie braku przepisów w ustawie spółdzielczej, przepisom prawa handlowego, trzeba przyjąć za artykułem 66 kodeksu handlowego, że ustanowienie pełnomocnika przez zarząd spółdzielni nie wymaga formy pisemnej, o ile chodzi o zwykłe prowadzenie przedsiębiorstwa lub oddziału. Tam natomiast, gdzie artykuł 39 ustawy o spółdzielniach wymaga „osobnego upoważnienia", winno ono być udzielone na piśmie, a w razie gdy inne ustawy, „np. hipoteczna, cywilna, kodeks postępowania cywilnego itp." tego wymagają — w formie notarialnie uwierzytelnionej.

Z przedsiębiorstw spółdzielni:

Warsztat reparacyjny maszn roln. Pow. Spółdzielni w Tomaszowie Mazowieckim

Fakt udzielenia pełnomocnictwa z artykułu 39 ustawy spółdzielczej nie podlega zarejestrowaniu. Wynika to w każdym razie z rozporządzenia ministra sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1934 r. o rejestrze spółdzielni. W myśl § 7 tego rozporządzenia w rubryce 6 zapisać m. in. należy sposób reprezentowania spółdzielni przez zarząd lub likwidatorów, ograniczenie uprawnień zarządu i postanowienia o zastępcach członków zarządu z artykułu 38 ustawy o spółdzielniach.

Zagadnienie zakresu uprawnień pełnomocnika zarządu może się wydawać skomplikowane z uwagi na to, że zakres uprawnień samego zarządu może ulec ograniczeniu wobec osób trzecich, a więc kontrahentów spółdzielni, zarejestrowanymi i ogłoszonymi przepisami statutu. Powstaje pytanie, czy spółdzielnia może zrzucić zobowiązanie umowy, zawartej przez osobę trzecią z pełnomocnikiem upoważnionym do zawierania tego rodzaju umów przez zarząd, który sam jest w tej dziedzinie ograniczony statutem (np. sprzedaż towarów na kredyt). Interpretując ściśle ustawę o spółdzielniach należałoby dać odpowiedź twierdzącą, albowiem osoba trzecia, wchodząca jako kontrahent spółdzielni w stosunki z jej pełnomocnikiem nie może przy zawieraniu umowy poprzestać na stwierdzeniu, że ma do czynienia z pełnomocnikiem do ogólnego prowadzenia przedsiębiorstwa, lecz powinna znać zarejestrowane ograniczenia zarządu do zastępowania spółdzielni na zewnątrz. Wiadomo zaś, że przeważnie statuty ograniczają zarząd w tym kierunku, że zabraniają sprzedaży kredytowej. Krótko mówiąc, pozostaje otwarta kwestia wzajemnego w praktyce stosunku i oddziaływania na siebie dwóch norm ustawy o spółdzielniach: jednej, która pozwala na ograniczenie zewnętrznego zakresu działania zarządu ze skutkiem wobec osób trzecich (artykuł 35 ust. 3 w połączeniu z artykułem 8) i drugiej, która pozwala zarządowi na ustanowienie pełnomocnika, legitymowanego wobec osób trzecich upoważnieniem do prowadzenia całego przedsiębiorstwa spółdzielni (art. 39 ust. 1).

W praktyce spółdzielnie usiłowały zapełnić lukę ustawową w ten sposób, że podawały nazwiska pełnomocników zarządu oraz zakres ich upoważnienia do rejestru sądowego. Sądy te fakty wpisują, mimo braku podstaw prawnych do dokonania takiego wpisu. W ten sposób spółdzielnia publicznie zabezpiecza się wobec swoich kontrahentów przed przekroczeniem uprawnień przez pełnomocnika, podobnie jak publicznie ogranicza działalność zarządu na zewnątrz. Ograniczenia zarządu w zastępowaniu spółdzielni na zewnątrz są wprawdzie wentylem bezpieczeństwa na zbyt kosztowne skutki nieprzemyślanej inicjatywy, równocześnie jednak przez ten wentyl uchodzą również cenne zapasy inicjatywy twórczej, przedsiębiorczości i woli wzięcia na siebie odpowiedzialności.

Właściwy człowiekowi instynkt dysponowania (w zestawieniu z instynktem podporządkowania się) znajduje najpełniejszą bo społeczną postać, kiedy może działać w imieniu grupy. Jednostka czy zespół jednostek kierujących — w naszych rozważaniach zarząd spółdzielni — winien mieć w stosunkach zewnętrznych pełną dyspozycję, tak, aby kontrahent nie popadał w wątpliwość, czy dana umowa jest pewna, względnie czy dane oświadczenie rzeczywiście wiąże spółdzielnię. Z drugiej strony instytucja zarządu spółdzielni przedstawia się nam zapewne w innym świetle aniżeli zarząd spółki kapitałowej, którego działalność musi być ograniczona tam, gdzie postulat pogoni za zyskiem doradza zachowanie podejrzliwej ostrożności. Mandat zarządu spółdzielni reprezentującej ideę współpracy społecznej, wspólnej odpowiedzialności oraz samopomocy wypływa z innych pobudek i piastowany jest na podstawie kategorii zaufania odmiennej od zwykłej, kupieckiej. Tę różnicę wyczuwa każdy spółdzielca mimo, że rzeczywistość normatywna — ustawa — nie daje jej zawsze dość dosadnego wyrazu i nie zawsze dostatecznie wyróżnia odmienną postawę, jaką zarząd spółdzielni jeżeli nie ma, to mieć powinien, na zewnątrz. Tej specyficznej postawy, wypływającej z zaufania członków spółdzielni, zarząd nie może przelać na pełnomocnika.

Ustawa spółdzielcza czyni pewne rozróżnienie między zaufaniem organizacyjnym a zaufaniem handlowym, zabraniając spółdzielni ustanawiania prokury. Rozróżnienie to jednak nie jest konsekwentne, albowiem zarządowi wolno ustanowić pełnomocnictwo ogólne do prowadzenia całego przedsiębiorstwa. Tymczasem pod względem zakresu uprawnień na zewnątrz prokura nie wiele się różni od pełnomocnictwa ogólnego. Toteż niektóre ustawodawstwa spółdzielcze obok zakazu ustanawiania prokury zabraniają tak samo ustanawiania pełnomocnictwa ogólnego do prowadzenia całego przedsiębiorstwa, a dopuszczają jedynie pełomocnictwo do ściśle określonych czynności,

względnie do pewnego ich rodzaju. Przy tym naogół obowiązuje zasada nie wciągania pełnomocnictw do rejestru.

Celem pełnomocnictw w dziedzinie stosunków obligatoryjnych oraz handlowych jest ułatwianie i usprawnianie obrotu a w dalszej perspektywie przyśpieszenie kapitalizacji. Spółdzielnia ma za zadanie podniesienie zarobku lub warsztatu pracy członków. Instytucja pełnomocnictwa spółdzielni (udzielanego przez zarząd również i nieczłonkom spółdzielni) winna w praktyce służyć celowi spółdzielni.

W dotychczasowej praktyce spółdzielczej pełnomocnictwo z artykułu 39 nie znalazło szerszego zastosowania, a w każdym razie, jeżeli sądzić po znikomej i nie wnikającej w istotę tego pełnomocnictwa judykaturze, działalność pełnomocników nie wywoływała dotychczas większych sporów.

Pełnomocnictwo ustanawia i odwołuje zarząd spółdzielni. Ustanie prawa zastępstwa członków zarządu, którzy ustanowili pełnomocnika, nie narusza pełnomocnictwa.

Hurtownicy powiatowi

Już w numerze 1 Spółdzielcy z 10 stycznia 1943 podawaliśmy w dziale obwieszczeń urzędowych notatkę o utworzeniu kartelu przymusowego t. zw. hurtowników powiatowych pod nazwą „Zrzeszenia Pracy Hurtowników Powiatowych w Generalnym Gubernatorstwie“ (Arbeitsgemeinschaft der Kreisgroßhändler im Generalgouvernement). Obecnie dowiadujemy się z prasy dalszych szczegółów o zasięgu działalności firm hurtowych zorganizowanych w wymienionym zrzeszeniu.

Działalność tych firm jest ograniczona do terenu powiatu, nie korzystają one jednak z jakiejś monopolistycznej wyłączności w stosunku do innych firm i instytucyj handlowych. Firmy te mają za zadanie dostarczać ludności wiejskiej wszelkiego rodzaju towarów oraz zajmować się czynnościami wykonawczymi w akcji ujęcia i skupu płodów rolnych. W dziedzinie ujęcia płodów rolnych praca hurtowników powiatowych będzie polegała na współdziałaniu w znanym już z zeszłego roku systemie premiowym. Już dotychczas hurtownicy powiatowi zdołali skupić oraz rozdzielić znaczne ilości towarów.

Firmy zrzeszone we wspomnianym na początku kartelu rekrutują się po największej części ze znanych firm eksportowych z Hamburga, Bremy, Wiednia, Gdańska i Berlina, pracują więc na zasadzie dawniej zdobytych doświadczeń ze swojej działalności w zakresie wielkiego handlu hurtowego i eksportowego. Są to przeważnie firmy trudniące się dawniej handlem zamorskim. Na terenie Generalnego Gubernatorstwa handlują one wszystkimi towarami z pominięciem specjalizacji w branżach (all-round). W zakres ich zadań wchodzi nie tylko handel hurtowy, lecz także i detaliczny, zwłaszcza tam, gdzie nie ma dostatecznie zagęszczonej sieci handlu detalicznego. W tej ostatniej dziedzinie wielkie pole do działania znajdą hurtownicy powiatowi zwłaszcza na obszarze okręgu galicyjskiego, gdzie panowanie bolszewickie prawie zupełnie zniszczyło handel prywatny.

Dotychczas firm hurtowych jest ogółem 45. Razem z filiami liczą one 160 przedsiębiorstw. Oprócz zaopatrywania własnych sklepów detalicznych hurtownie utrzymują stosunki z 20—30 — zależnie od wielkości powiatu — firmami obcymi. Z tego widać, że zasięg interesów powiatowego handlu hurtowego jest nadzwyczaj rozległy.

Nowe postanowienia gospodarki bydłem

Oddział Reglamentacji Rynku w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa, Główny Wydział Wyżywienia i Rolnictwa, wydał przy pomocy ogólnej Instrukcji Nr. 1/43 nowe postanowienia, z których wynikają, zwłaszcza w dziedzinie tuczenia świń, w związku z ich odstawianiem znaczne korzyści dla hodowców.

I tak otrzymuje hodowca świń tucznych, który w przyszłości będzie je odstawiał na powiatowy targ bydlęcy, na podstawie wniosku — pozwolenia na bicie świń w domu, o ile udowodni, że przed przedłożeniem wniosku

a) przy pierwszym uboju domowym jedną świnię,
b) przy drugim uboju domowym drugą świnię,
c) przy trzecim uboju domowym trzecią i czwartą świnię,
d) przy czwartym uboju domowym trzy dalsze świnie,
e) przy każdym następnym uboju domowym znowu trzy dalsze świnie

odstawił w ciągu jednego roku uboju domowego.

Rok uboju domowego przebiega każdego roku od 1. 9 do 31. 8.

Dowodu odstawienia udziela się przez poświadczenie dostawy, to znaczy na górnej części kwitu premiowego.

Świnie odstawione w bieżącym roku uboju domowego przed wejściem w życie wymienionej instrukcji mogą być tylko wyjątkowo zaliczone do zwolnienia na ubój domowy. Wnioskodawca musi przedłożyć dowód, że odstawiona świnia wykazuje przynajmniej tę samą wagę, co świnia, mająca być poddana ubojowi domowemu. Dalej świnia, mająca być bita w domu, musi być hodowana i karmiona przynajmniej przez 6 miesięcy we własnym chlewie. Produkty z poddanej ubojowi domowemu świni należy spożyć we własnym gospodarstwie domowym albo zakładzie.

O pozwolenie na ubój domowy należy się starać u starosty powiatowego, Urząd Wyżywienia i Rolnictwa. Wydaje się je tylko przez wystawienie kwitu ubojowego na ubój domowy. Poświadczenie odstawienia świń nie upoważnia do przeprowadzenia uboju domowego.

Te same postanowienia dotyczą również i wielkich gospodarstw rolnych, które potrzebują świń albo mięsa wieprzowego dla celów deputatowych albo dla utrzymania pracujących na majątku robotników. Na wniosek specjalny może Urząd Dystryktowy zastosować niniejsze zarządzenie również i do restauracyj, kantyn oraz kuchen zakładowych.

Również i najmniejsze gospodarstwa, w których z uwagi na ich mały rozmiar nie można się spodziewać tuczenia dwóch świń, winny wziąć udział w ramach tego planu w ich hodowli. Dlatego też jest przewidziane, że za zezwoleniem starosty powiatowego dwóch t. zw. znajmniejszych hodowców może wspólnie utrzymywać dwie świnie. Po odstawieniu jednej świni wydaje się dla obydwóch najmniejszych hodowców wspólny kwit ubojowy na drugą świnię.

Odstawiającemu świnie udziela się jednak również pomocy przez zaofiarowanie paszy nadającej się do tuczenia świń, o ile odstawione świnie po odciągnięciu potrąceń na przekarmienie, wykazują ponad 90 kg żywej wagi. W tym wypadku otrzymuje odstawiający od kierownika powiatowego targowiska bydlęcego przy odstawieniu zaświadcze-

nie, upoważniające go do pobrania za zapłatą 25 kg paszy tucznej dla świń w oddziale powiatowym Centralnego Urzędu Rolniczego.

Odstawiający świnie otrzymuje poza tym w przyszłości jako specjalną premię — zamiast 10-ciu % — obecnie 20 % wódki poza dotychczasowymi premiami w postaci skóry i papierosów.

O ile Urząd Dystryktowy, Oddział Wyżywienia i Rolnictwa, zobowiązał hodowców świń do odstawienia pewnej ilości prosiąt na ustalonych warunkach, może być tym hodowcom udzielone, po wypełnieniu zobowiązania, zezwolenie na dokonanie uboju domowego jednej świni, jeśli mająca być poddana ubojowi świnia była tuczona we własnym chlewie hodowcy.

Należy zaznaczyć, że świnie, przeznaczone na ubój domowy, muszą bezwzględnie być przepisowo zarejestrowane.

Skoro więc każde gospodarstwo produkcyjne znalazło się w takim położeniu, że może spełnić warunki, potrzebne do dokonania uboju domowego świni, już nie jest więcej rzeczą konieczną zabezpieczać zaopatrzenie wytwórców w mięso, przy odstawianiu przez nich bydła rzeźnego, przez wydawanie dla nich kart mięsnych, upoważniających do kupna mięsa w sklepach rzeźniczych. Dlatego też w przyszłości zostanie wstrzymane przez pomocników targowych wydawanie kart mięsnych dla hodowców zwierząt. Wydane dotychczas karty będą jeszcze zrealizowane.

Poza tym należy jeszcze zaznaczyć, że w przyszłości za odstawione konie rzeźne zostają gwarantowane z natychmiastowym wejściem w życie te same towary premiowe, co i za bydło. Jest to 6 % skóry, 8 % papierosów oraz 10 % wódki wartości ceny sprzedażnej konia.

Wymieniona instrukcja stawia tuczenie świń na czele produkcji mięsa. Wypływa dlatego też z powyższego wezwanie do wszystkich hodowców zwierząt, by dopuszczali do pokrycia możliwie jak najwięcej odpowiednich macior, aby były prosięta, konieczne dla tuczenia świń.

Jeśli hodowcy w przyszłości będą tuczyli świnie w poważnych rozmiarach, będzie rzeczą możliwą pokryć zapotrzebowanie na mięso w większości wieprzowiną, zamiast wołowiną, i zamiast tego w mniejszym stopniu brać bydło na rzeź. Przez to uzyskuje wytwórca możliwość zachowania swego stanu bydła przez odpowiednie odstawianie świń.

SPÓŁDZIELNIE SPOŻYWCÓW

Magazynowanie owoców i jarzyn

Na podstawie § 1 ust. 2 Rozporządzenia o kształtowaniu cen w Generalnym Gubernatorstwie z dn. 12 kwietnia 1940 (Dz. Rozp. GG I str. 131), oraz na podstawie § 3 Rozporządzenia o skalach zarobkowych dla handlu importowanego hurtowego i detalicznego świeżymi owocami, jarzynami i owocami południowymi wszelkiego rodzaju z dn. 31 lipca 1941 w ujęciu z dn. 7 maja 1942, zarządza się w porozumieniu z Głównym Wydziałem Wyżywienia i Rolnictwa w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa następujące uregulowane sprawy kosztów magazynowania przy zwyczajnym przechowywaniu (piwnice, szopy, krypy, kopce itd.) świeżych jarzyn wszelkiego rodzaju produkcji Generalnego Gubernatorstwa, jak również pochodzenia zagranicznego:

Produkcja krajowa

Wszystkim magazynującym wyżej wymienione płody ogrodnictwa produkcji Generalnego Gubernatorstwa wolno oznaczać przy opróżnianiu magazynów i oddawaniu magazynowanych towarów tę cenę, którą ustalił w tym samym czasie kompetentny Urząd Kontroli Cen w Urzędzie Dystryktu, albo inne do tego przezeń upoważnione urzędy, jako cenę maksymalną.

Tą ceną ma być objęte wszelkie manko, jak również koszty magazynowania i oddawania z magazynu towrów oraz czynsz za ich magazynowanie. Zaliczenie dodatków może tylko wtedy mieć miejsce, jeśli załączy się do rachunku co do owoców dowód 14-dniowego magazynowania, zaś co do jarzyn dowód magazynowania 14-dniowego.

Owoce i jarzyny, nie przechowywane w magazynie przez ten czasokres, należy sprzedawać według normalnej kalkulacji. Jakiekolwiek dodatki są tutaj wzbronione.

Produkcja zagraniczna

Celem zrównoważenia manka oraz kosztów, powstałych przy zamagazynowaniu i wydawaniu z magazynu, w czasie zwyczajnego przechowywania świeżych owoców, owoców cytrusowych (pomarańcz, cytryn, mandarynek, pompeli cz. grepfrutów) oraz świeżych jarzyn wszelkiego rodzaju pochodzenia zagranicznego, wolno magazynującemu dodawać za każde 7 pełnych dni magazynowania, na własny rachunek, o ile to może udowodnić, 2 zł do ceny zasadniczej za każde 100 kg. W tym ma się mieścić manko wszelkiego rodzaju, jak również koszty, powstałe przy zamagazynowaniu i wydawaniu z magazynu towarów oraz czynsz za ich magazynowanie.

Podstawę do zaliczenia kosztów za magazynowanie stanowi przy jabłkach oraz owocach cytrusowych dowód 4-tygodniowego magazynowania, zaś przy gruszkach i świeżych jarzynach wszelkiego rodzaju dowód magazynowania 14-dniowego.

Koszty magazynowania produktów ogrodnictwa

Wskutek tego uregulowania zostało niedwuznacznie ustalone, że nie można doliczać specjalnych dodatków za magazynowanie. Magazynujący jest natomiast upoważniony ustanawiać, bez względu na cenę zakupu, taką samą cenę przy oddawaniu magazynowanych produktów, jaką w tym czasie ustalił jako cenę maksymalną kompetentny Urząd Kontroli Cen w Dystrykcie. Podstawę stanowi przy owocach dowód 4-tygodniowego magazynowania, zaś przy jarzynach dowód magazynowania 14-dniowego.

P r z y k ł a d: Jeżeli cena zakupu za 100 kg marchwi wynosiła w dniu 1 grudnia 1942 — 50 zł., zaś cena wytwórcy wynosi po 4-tygodniowym magazynowaniu w dniu 1 stycznia 1943 za 100 kg 53 zł. — to wówczas wolno przepisową kalkulację oprzeć na tych 53 zł.

Magazynowanie zagranicznych produktów ogrodnictwa

Przy wzięciu za podstawę tego samego czasokresu trwania magazynowania, co i przy produktach ogrodnictwa pochodzenia krajowego (14 dni, wzgl. 4 tygodnie), wolno doliczać za każde 7 pełnych dni magazynowania 2 zł. do ceny zasadniczej za każde 100 kg.

W wymienionych wyżej dodatkach mieści się manko wszelkiego rodzaju, jak również koszty zamagazynowania i wydawania z magazynu towarów oraz czynsz za ich magazynowanie.

Magazynujący, którzy wkalkulowują dodatki za koszty magazynowania, są zobowiązani dokonać przed oddaniem towaru jego sortowania i dostarczyć go do rozdziału w jakości nie podlegającej zarzutom.

Spółdzielczość w świecie

Spółdzielczość węgierska w gospodarce wojennej

Pod tym tytułem ukazał się w Nr 3 Deutsche Landwirtschaftliche Genossenschaftszeitung z dnia 5 lutego 1943 r. artykuł dyr. Ottona Brauna, interesujący szczególnie ze względu na to, że wykazuje, do jakiego stopnia sieć organizacji spółdzielczych jest ważna przy organizowaniu sprawnej gospodarki krajowej. Artykuł omawia działalność węgierskiego związku spółdzielczego Hangya (Mrówka). Związek ten powstał jako zrzeszenie zakładanych na całych Węgrzech wiejskich spółdzielni spożywców i produkcyjnych. Obecnie związek Hangya liczy 2 000 spółdzielni oraz posiada przeszło 4 000 sklepów i magazynów, stanowiąc tym samym największą na Węgrzech organizację spółdzielczą.

Spółdzielnie oddały swój aparat chętnie i w pełnym zakresie do dyspozycji gospodarki państwowej z pominięciem własnych interesów. Tym samym przejęły one zadania, które wykraczają daleko poza ich własne cele i zupełnie nie wiążą się z pojęciem spółdzielczości. Rozwój ten bez wątpienia musiał spowodować pewne niebezpieczeństwo dla idei spółdzielczej. Spółdzielnie spożywcze przeznaczone są do zaopatrywania swoich członków w artykuły spożywcze wszelkiego rodzaju. Spółdzielnie przetwórcze znowu skupują produkty od swoich członków celem ich jak najwydatniejszego spożytkowania. Jeżeli spółdzielnie wychodzą poza te zadania, łatwo mogą uzyskać w szerokich masach opinię organu państwowego, który nie jest już własną organizacją producentów, ale ma za zadanie służyć niepożądanym dla ludności zabiegom gospodarczym. Z tego względu można sobie wyobrazić trudności, jakie musiał pokonać związek Hangya celem objęcia zleconych mu przez państwo zadań, z drugiej jednak strony państwo nie miało innego wyboru jak tylko oprzeć się na organizacji spółdzielczej, jako jedynej mogącej spełnić rozległe cele gospodarcze państwa.

Przejęcie handlu prywatnego z rąk żydowskich nie było jeszcze ukończone w początkach wojny. Gdyby nawet możliwe było przejąć w ostatnich latach w jak największym zakresie handel eksportowy produktami rolnymi, to jednak wpływy żydowskie były w handlu wewnętrznym jeszcze bardzo silne. Nowoosadzeni kupcy aryjscy przeważnie jeszcze byli słabi kapitałowo, a wielokrotnie brakowało im potrzebnego doświadczenia. Dlatego też handel prywatny nie był w stanie w początkach wojny udzielić rządowi tej pomocy, jakiej właśnie w czasach wojennych udzielić był powinien. Kiedy zatem okazała się konieczność dostarczania ograniczonych co do ilości towarów bezpośrednio do rąk spożywcy, trzeba było zaprząc aparat spółdzielczy.

Rząd węgierski posługiwał się spółdzielniami w ciągle wzrastającym stopniu celem zwalczania handlu pokątnego i celem przeprowadzenia regulacji cen. Dla tych celów powierzono między innymi związkowi Hangya ze strony państwa zbieranie tych ilości tłuszczu, które według przepisów węgierskich muszą być odstawione z uboju domowego. Prawie równocześnie rząd węgierski polecił związkowi przeprowadzenie na szeroką skalę zakrojonej akcji odzieżowej. Artykuły ubraniowe i obuwie trzeba było dostarczyć ubogiej ludności po najniższych możliwie cenach. W początkach związek przeprowadził część tej akcji samodzielnie, później zaś wziął do pomocy również i handel prywatny. W tym samym czasie związek przejął na zlecenie rządu rozdział cukru i mydła pomiędzy matki i dzieci w ramach tzw. akcji „Zielonego Krzyża".

Wszystkie te czynności zawsze jeszcze miały pewien związek z celami spółdzielczymi, mimo że wychodziły poza zakres grupy członków danej spółdzielni. Związek jednak spełniał jeszcze dalsze czynności zlecone, które wychodziły zupełnie poza zakres dotychczasowej działalności spółdzielczej, np. przy budowie nowej kolei w Siedmiogrodzie po włączeniu tego terenu do Węgier, związek Hangya otrzymał zamówienie na stałe zaopatrywanie w żywność i inne artykuły pierwszej potrzeby około 30 000 robotników, zatrudnionych przy budowie. Związek zupełnie podołał temu zadaniu przy pomocy pięciu punktów rozdziału towarów. Podobne zlecenie otrzymał związek przy innych ważnych robotach państwowych na terenie Węgier.

Obok tych czynności zleconych w ramach gospodarki wojennej związek rozbudowywał nieprzerwanie sieć organizacji spółdzielczych. Dotyczy to specjalnie dziedzin przetwórczych, hodowlanych, gospodarki drobiarskiej i jajczarskiej. Związek posiada dzisiaj 14 tuczarni drobiu, przy których jednocześnie czynne są zbiornice jaj, zaopatrzone w najnowocześniejsze urządzenia chłodnicze. Naczelne stanowisko posiada związek również w dziedzinie wywozu owoców oraz miazgi owocowej.

Dla celów kontyngentowego skupu zboża utworzył związek Hangya razem z krajową centralną spółdzielnią kredytową Towarzystwo „Futura", które stało się monopolistyczną centralą handlu zbożem. W chwili obecnej spółdzielnie Hangya występują w stosunku do towarzystwa „Futura" jako komisjonerzy w akcji skupu zboża (na terenie Generalnego Gubernatorstwa podobny stosunek nie komisowy, lecz ajencyjny istnieje pomiędzy LZ a powiatowymi spółdzielniami rolniczo-handlowymi).

Spółdzielczy przemysł rolny w Słowacji

Związek spółdzielni rolniczych w Presburgu buduje przy pomocy funduszów ministerstwa gospodarki sześć suszarni płatków ziemniaczanych kosztem dwóch milionów koron.

Magazyny spółdzielcze

Ludność rolnicza byłej Dolnej Austrii posiada stosunkowo dobrze zorganizowane magazyny spółdzielcze oraz szereg innych urządzeń. Osiemdziesiąt magazynów ze stu trzydziestu oddziałami, pięćdziesięcioma stacjami skupu i dwudziestu czterema młynami i tartakami stanowią wcale pokaźną sieć. W ostatnich latach przechodziło przeciętnie

na rok przez magazyny od 800 000 do 1 000 000 ton towarów dla rolników oraz produktów rolnych. Niektóre magazyny spółdzielcze utworzyły własne warsztaty reparacyjne maszyn i narzędzi rolniczych względnie też zawarły umowy z miejscowymi warsztatami prywatnymi.

Nowe zadania spółdzielni bułgarskich

Obrót tytoniem ze zbiorów w roku 1941 i 1942 został całkowicie zlecony bułgarskiemu bankowi rolniczo-spółdzielczemu, który dokona na rachunek państwa sprzedaży zapasów tytoniu. Bank również ustala ceny. Ewentualne straty ponosi państwo. Spółdzielnie wodno-melioracyjne zajmują się rozszerzeniem uprawy ryżu. Ponadto projektuje się pięć spółdzielczych fabryk konserw.

Spółdzielnie przetworów zwierzęcych w Luksemburgu

Spółdzielnie tego rodzaju w liczbie około pięciu tysięcy zrzeszone są w centrali przetwórstwa zwierzęcego z siedzibą w Luksemburgu, która przerabia około 60% krajowej produkcji hodowlanej. Działalność spółdzielni i ich centrali jest dzisiaj najważniejszym warunkiem organizacji zaopatrzenia ludności Luksemburga w mięso i wyroby mięsne.

Obwieszczenia Urzędowe

Rozpiętość zysków przy handlu końmi

Na podstawie § 1, ust. 2 Rozporządzenia o Kształtowaniu cen w Generalnym Gubernatorstwie z dn. 12 kwietnia 1940 (Dz. Rozp. GG. I str. 131) zarządza się w porozumieniu z Głównym Wydziałem Wyżywienia i Rolnictwa w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa co następuje:

Stopa handlowa dla przedsiębiorstw handlujących bydłem przy sprzedaży oraz pośrednictwie w sprzedaży koni i następujących gatunków bydła użytkowego oraz hodowlanego: bydła rogatego, świń i owiec nie może przekraczać poniżej podanych stawek. Są to stawki najwyższe, które tylko wtedy mogą być brane w rachubę, o ile to jest konieczne z uwagi na pokrycie kosztów handlowych oraz na osiągnięcie zysku, usprawiedliwionego względami natury narodowo-gospodarczej.

Przy kupnie i sprzedaży na własny rachunek może przedsiębiorstwo handlujące bydłem obliczyć stopę handlową jako dodatek do ceny zakupu, w której to stopie są już zrównoważone wszystkie koszty, jak płace za spęd, koszty karmienia, dostawienia, postojowe, ryzyko handlowe itd., łącznie z wkładką do Głównego Związku Gospodarki Bydłem.

Ceną zakupu jest ta cena, która rzeczywiście została zapłacona sprzedawcy, bez zaliczenia jakichkolwiek kosztów ubocznych.

Stopa handlowa wynosi:

a) przy sprzedaży bydła rogatego, świń i owiec w dniu i na miejscu zakupu do 8%, zaś przy sprzedaży koni użytkowych i hodowlanych do 6% ceny zakupu;

b) przy innych sprzedażach bydła rogatego, świń i owiec do 16%, zaś przy sprzedażach koni użytkowych i hodowlanych do 12% ceny zakupu.

Stopę handlową można tylko raz zaliczyć; o ile w sprzedaży bierze udział kilku handlarzy jeden po drugim, to muszą oni stopę handlową podzielić między sobą.

Przy pośrednictwie na cudzy rachunek może przedsiębiorstwo handlujące bydłem zaliczyć prowizję w wysokości 5% ceny sprzedażnej, maksymalnie jednak 50 zł., przez co są zrównoważone zarówno współdziałanie przy przerejestrowaniu bydła, jak i wkładka do Głównego Związku Gospodarki Bydłem. Oprócz tego może przedsiębiorstwo handlujące bydłem żądać uiszczenia powstałych a dających się udowodnić kosztów.

Jeśli oddawanie świń poniżej 40 kg wagi oraz koni nie odbywa się drogą przez przedsiębiorstwa handlujące bydłem, to wówczas może przedsiębiorstwo handlujące bydłem zażądać od sprzedawcy za współdziałanie przy przerejestrowaniu i za ściągnięcie wkładki dla Głównego Związku Gospodarki Bydłem (łącznie z samą wkładką) sumy 30 zł. przy koniach, i 2,50 zł. przy świniach poniżej 40 kg wagi.

Zarządzenie to wchodzi natychmiastowo w życie.

Wykroczenia będą karane według § 6-tego Rozporządzenia o Kształtowaniu Cen.

Podwyższenie składki na Fundusz Pracy

Czwartym rozporządzeniem o Funduszu Pracy z dnia 5 lutego 1943 r. (Dz. Rozp. nr. 12 z 20 listopada 1943 r. str. 86) zostały wprowadzone zmiany ustawy o Funduszu Pracy z dnia 10 marca 1943 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 165).

Zgodnie z tymi zmianami obowiązującymi od 1 marca 1943 r. składki na rzecz Funduszu Pracy uiszczać winny wszystkie osoby obowiązane do ubezpieczenia na wypadek choroby lub do ubezpieczenia emerytalnego.

Składki na Fundusz Pracy zostają podwyższone do 4% płacy zasadniczej branej za podstawę przy wymierzaniu składek do ubezpieczenia na wypadek choroby lub do ubezpieczenia emerytalnego. Połowę składki na Fundusz Pracy płaci pracownik a połowę pracodawca.

Składki na rzecz Funduszu Pracy wpłacać należy równocześnie ze składkami ubezpieczeniowymi. W razie zwłoki w płaceniu mają odpowiednie zastosowanie przepisy o ubezpieczeniu społecznym dotyczące ściągania składek.

Prawo nadzoru i sprawdzania należytego ściągania i odprowadzania składek, danin i opłat na Fundusz Pracy przysługuje kierownikowi Głównego Wydziału Pracy w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa, który jest upoważniony do dokonywania w tym celu przeglądu ksiąg oraz do żądania wszelkich potrzebnych wyjaśnień i dokumentów.

Dodatek do podatku gruntowego

Tak samo, jak to miało miejsce w roku podatkowym 1942, płacić się będzie dodatek wojenny do podatku gruntowego za rok podatkowy 1943. Dodatek ten wynosi:

1) przy gospodarstwach o 50 hektarach użytków rolnych — 200%,
2) przy gospodarstwach o obszarze użytków rolnych powyżej 50 ha do 100 ha — 100% państwowego podatku gruntowego. Stawki te oblicza się tylko z rolnej powierzchni użytkowej.

Jeżeli gospodarstwo obejmuje użytki leśne nie przekraczające 20% ogólnej powierzchni użytkowej gospodarstwa, wówczas dodatek wojenny pobiera się od całego gospodarstwa według wyżej podanych stawek.

Dodatkowi wojennemu do podatku gruntowego za obydwa lata, tj. 1942 i 1943 podlegają również te nieruchomości, które według art. 2 dekretu o podatku gruntowym wolne są od podatku. W tym wypadku dodatek należy wymierzać od podatku gruntowego, który byłby ustalony zgodnie z przepisami obowiązującymi w danym roku podatkowym — bez zwolnienia.

Dodatek wojenny do podatku gruntowego za rok 1943 uiścić należy w dwóch równych ratach w dniu 30 kwietnia i 15 listopada.

Przymusowa licytacja nieruchomości

Zgodnie z §§ 2 i 5 rozporządzenia o obrocie nieruchomościami w Generalnym Gubernatorstwie starosta powiatowy (miejski) zezwala na odbycie przymusowej licytacji nieruchomości. Na podstawie ogłoszonego w Dzienniku Rozporządzeń Nr. 13 z dnia 22 lutego br. rozporządzenia o postępowaniu z ofertami przy przymusowej licytacji nieruchomości starosta ustala w zezwoleniu zasadniczym także granice najwyższej dopuszczalnej oferty.

Ponadto starosta może z góry w zezwoleniu udzielonym zgodnie z §§ 2 i 5 rozporządzenia o obrocie nieruchomościami wyznaczyć licytanta, który szczególnie nadaje się na nabywcę licytowanej nieruchomości. Starosta może także w terminie do rozpoczęcia licytacji zastrzec sobie w sądzie prowadzącym licytację prawo późniejszego wyznaczenia licytanta szczególnie nadającego się na nabywcę, zwracając się do sądu o odroczenie przybicia, najwyżej jednak na czas trzech miesięcy.

Jeżeli starosta ani z góry w zezwoleniu na przymusową sprzedaż nieruchomości ani w terminie odroczenia przybicia nie wyznaczy nabywcy, sąd udziela przybicia w kolejności poniższych grup przede wszystkim temu licytantowi, któremu względem całej nieruchomości lub przeważającej jej części służy:

1) na podstawie wpisu do księgi gruntowej (księgi hipotecznej) współwłasność, użytkowanie, prawo mieszkania lub prawo używania, prawo zabudowy, prawo najmu lub dzierżawy,
2) wpisane do księgi gruntowej (księgi hipotecznej) prawo odkupu lub pierwokupu,
3) nie wpisane do księgi gruntowej (księgi hipotecznej) prawo dzierżawy,
4) wpisane do księgi gruntowej (księgi hipotecznej) prawo zastawu (hipoteka) lub prawo żądania wpisu takiego prawa na podstawie adnotacji stopnia hipotecznego, albo ciężar realny (wymiar),
5) faktyczne prawne posiadanie.

Za jednocześnie złożone uważać należy również takie oferty, które przez kilku jednocześnie obecnych licytantów zostały złożone w bezpośredniej kolejności czasowej.

Wymienione w grupach 1 do 4 prawa i faktyczne prawne posiadanie uzasadniają wtedy tylko roszczenie o uprzywilejowane udzielenie przybicia, gdy powstały one najpóźniej na sześć miesięcy przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania licytacyjnego. Jeżeli aż do zajęcia w postępowaniu licytacyjnym trwał zarząd przymusowy, prawa te musiały powstać najpóźniej na sześć miesięcy przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania o zarząd przymusowy.

Współwłaścicielowi licytowanej nieruchomości można udzielić przybicia prywatnie, jeżeli jest równocześnie użytkowcą lub mieszkańcem nieruchomości. Gdyby jednak przez udzielenie przybicia współwłaścicielowi odpadło całkowicie inne prawo mieszkania, używania zabudowy, najmu lub dzierżawy, należy to prawo uwzględnić przed współwłaścicielem. Szczegółowe normy regulujące pierwszeństwo przy uzyskiwaniu przybicia znajdą czytelnicy w cytowanym na wstępie numerze Dziennika Rozporządzeń.

Nadoferta

Rozporządzenie o postępowaniu z ofertami z dnia 1 lutego br. wprowadza aż do odwołania w miejsce artykułu 725 do 727 Polskiego Kodeksu Postępowania Cywilnego odmienne postanowienia o nadofercie. W myśl tych postanowień, w razie udzielenia przybicia ceny niższej od najwyżej dopuszczalnej oferty, każdy uprawniony do wzięcia udziału w licytacji może w terminie tygodniowym od dnia przybicia złożyć sądowi na piśmie nadofertę, czyli oświadczenie, że gotów jest zapłacić najwyższą dopuszczalną cenę. Do nadoferty licytant winien załączyć zezwolenie starosty na nabycie danej nieruchomości, oraz złożyć wadium w wysokości jednej czwartej najwyżej dopuszczalnej oferty.

Omówione rozporządzenie wchodzi w życie w dwa tygodnie po jego ogłoszeniu, tzn. z dniem 8 marca 1943 r.

Zapotrzebowanie na węgiel

Przepisy o zabezpieczeniu i kierowaniu zaopatrzeniem w materiał opałowy ustalone ostatnim zarządzeniem Nr. 4 kierownika Urzędu Gospodarowania Węglem w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 10 marca 1941 r. (Dz. Rozp. GG Nr. 79) ulegają z dniem 1 marca 1943 r. pewnym zmianom. Zmiany te ukazały się w Dzienniku Rozporządzeń Nr. 12 z dnia 20 lutego b. r. na stronie 88. Poniżej podajemy treść przepisów tych zmian w wyborze odpowiadającym potrzebom Spółdzielni.

Zgłaszanie zapotrzebowania

Zgłoszenia zapotrzebowania przyjmują dwie placówki: Okręgowy Pełnomocnik Urzędu Gospodarowania Węglem w Generalnym Gubernatorstwie oraz starosta powiatowy względnie miejski.

Okręgowemu Pełnomocnikowi Gospodarowania Węglem winni zgłaszać swoje zapotrzebowanie między innymi następujący konsumenci:

1) Zakłady uznane przez Rząd Generalnego Gubernatorstwa — Wydział Główny Gospodarki — za zakłady A.
2) Zakłady B, jeżeli ich zapotrzebowanie wynosi w trzech następujących po sobie miesiącach każdorazowo ponad 100 ton.
3) Inne zakłady przemysłowe o zapotrzebowaniu miesięcznym ponad 100 ton w trzech kolejnych miesiącach.
4) Zakłady rzemieślnicze i przemysłowe, którym Urząd Gospodarowania Węglem specjalnym zarządzeniem polecił zgłosić zapotrzebowanie na węgiel.
5) Zakłady przemysłu środków spożywczych i pożywek z wyjątkiem młynów, mleczarń, zakładów ogrodniczych, zakładów uprawy tytoniu.

Staroście powiatowemu lub miejskiemu winny zgłosić zapotrzebowanie na węgiel między innymi:

1) Zakłady rzemieślnicze ważne pod względem wojennym i życiowym. Zgłoszenia tych zakładów winny być kierowane za pośrednictwem powiatowej czy miejskiej placówki Grupy Głównej Gospodarki Przemysłowej i Ruchu w Izbie Centralnej Gospodarki Ogólnej w Generalnym Gubernatorstwie.

Jeżeli jednak zakłady te mają siedzibę w mieście okręgowym, zgłaszają one zapotrzebowanie nie staroście lecz Pełnomocnikowi Okręgowego Urzędu Gospodarowania Węglem.

2) Młyny,
3) Mleczarnie,
4) Zakłady ogrodnicze,
5) Zakłady uprawy tytoniu.

Zapotrzebowanie należy zgłaszać dla każdego miejsca, w którym spotrzebowuje się węgiel, z osobna, a więc dla każdego np. oddziału, podając w adresie stację kolejową.

Formularze zgłoszeń można otrzymać w starostwach lub u Pełnomocnika Okręgowego.

Nowe kupony na żelazo

Urząd Gospodarowania żelazem i stalą w Generalnym Gubernatorstwie wydał odbiorcom zapotrzebowania przy końcu grudnia 1942 r. za I kwartał 1943 r. nowe kupony na żelazo. Nowe kupony różnią się od dawnych kuponów barwą, odciskiem pieczęci i perforowaniem. Nowe kupony na żelazo mają następujące barwy:

1 kg ciemno-niebieską,
2 kg żółtą,
5 kg pomarańczową,
10 kg fiołkową,
50 kg jasno niebieską,
100 kg jasno-bronzową.

Kupony w wartościach tonowych zostały wydrukowane w ciągu miesiąca stycznia 1943 r. również w nowej postaci i w innych barwach. Stare kupony zatrzymują ważność i nadal, będą jednak stopniowo wycofywane z obiegu, w miarę napływania ich stosownie do obowiązujących przepisów.

Ponadto zwracamy uwagę na to, że w ostatnim czasie pojawiły się znowu w obiegu falsyfikaty kuponów na żelazo. Tym razem zostały podrobione kupony opiewające na 500 kg. Podrobione kupony na żelazo dają się odróżnić od kuponów autentycznych po następujących cechach znamiennych:

Kupon podrobiony jest o 2/10 mm krótszy i o tyleż węższy od prawdziwego. Barwa jego jest brudno czerwona. Wyraz „Eisenmarke“ i liczba „500 kg“ są nieco ciemniejsze niż na kuponie autentycznym, rysunek zaś jest jaśniejszy. W odcisku pieczęci gwiazdka po słowie „Generalgouvernement“ jest niewyraźna. Wygląda ona raczej jak punkt. Rysunek orła państwowego w odcisku pieczęci jest słabszy od napisu. Papier posiada wprawdzie znaki wodne, jest jednak znacznie cieńszy od prawdziwego papieru, tak że tekst i rysunek przebijają na odwrocie, nawet patrząc na kupon nie pod światło.

Ostrzegamy spółdzielnie przed przyjmowaniem i wydawaniem podrobionych kuponów na żelazo, gdyż naraża to na ściganie karno-sądowe.

Wyjazdy aut ciężarowych

Od dnia 20 lutego 1943 począwszy należy na każdy wyjazd użytkowych pojazdów mechanicznych (samochodów ciężarowych, autobusów, ciągników i wozów przyczepnych) zarejestrowanych w Generalnym Gubernatorstwie, poza okręg stałego miejsca postoju, trwający dłużej aniżeli dwa tygodnie, uzyskać zezwolenie właściwego gubernatora okręgu, Wydział Spraw Wewnętrznych. Zezwolenie to konieczne jest bez względu na powód wyjazdu. W razie jeżeli pojazd ma opuścić okręg celem sprzedaży, również należy uzyskać zezwolenie. Tak samo rzeczą obojętną jest, czy dany pojazd jest dopuszczony do ruchu czy nie. Wyjątek stanowią wozy urzędowe i rządowe lub takie, które są wezwane do świadczeń w ruchu drogowym względnie mają zezwolenie na ruch graniczny. Zezwolenie wydaje się na piśmie; należy je mieć przy sobie i okazać na żądanie właściwych organów. Zezwolenie może być wydane warunkowo i z nałożeniem zleceń.

Rozporządzenie o koncentracji przemysłu

Dziennik Rozporządzeń dla Generalnego Gubernatorstwa ogłasza w numerze 6/1943, str. 45 i nast., rozporządzenie o zwijaniu i łączeniu przedsiębiorstw przemysłowych (rozporządzenie o koncentracji przedsiębiorstw przemysłowych) z dnia 20 stycznia 1943 r. W celu dźwignięcia ogólnej wydajności gospodarczej Generalnego Gubernatorstwa z punktu widzenia wymogów gospodarki wojennej oraz przygotowania sanacji stosunków na czas gospodarki pokojowej Rząd GG., Wydział Główny Gospodarki, otrzymuje na mocy tegoż rozporządzenia daleko idące prawa. Przedsiębiorstwa i zakłady przemysłowe wszelkiego rodzaju mogą być trwale lub przejściowo zwijane, o ile wymagają tego konieczności rozwoju.

Nowa pieczęć Urzędu Dewizowego

Na miejsce dotychczas używanej pieczęci z napisem „Regierung des Generalgouvernements, Devisenstelle Krakau“ (Rząd Generalnego Gubernatorstwa, Urząd Dewizowy w Krakowie) używa począwszy od dnia 1 marca 1943 r. nowej pieczęci służbowej z napisem „Generalgouvernement, Devisenstelle Krakau“ (Generalne Gubernatorstwo, Urząd Dewizowy w Krakowie). Zezwolenia dewizowe wystawione po dniu 28 lutego rb. muszą być zaopatrzone w nową pieczęć. Jeżeli zdarzy się wypadek przedłożenia zezwolenia dewizowego Urzędu Dewizowego w Krakowie, wystawionego po dniu 28 lutego 1943 r., a zaopatrzonego w starą pieczęć, zachodzi podejrzenie, że orzeczenie zostało sfałszowane. W takim wypadku należy zezwolenie bezzwłocznie przesłać do Wydziału Dewiz i Gospodarki Zagranicznej przy Rządzie Generalnego Gubernatorstwa, a ponadto należy ustalić personalia właściciela zezwolenia i, po stwierdzeniu nadużycia, oddać go w ręce organów bezpieczeństwa.

Wypłaty PKO

PKO (Pocztowa Kasa Oszczędności) dokonuje na ustalonych zasadach dalszych wypłat posiadaczom kont oszczędnościowych i czekowych. Podstawą wypłat jest stan kont dnia 5 października 1939 r. przy czym zalicza się kwoty podniesione po tym dniu. Wypłaty uskutecznia PKO. w Warszawie oraz urzędy pocztowe.

Plan wypłat przewiduje na luty 1943 r. następujące wypłaty: książeczki oszczędnościowe Nr. 850 001 do 900 000 z lit. D, od 220 001 do 230 000 z lit. S, od 750 001 do 800 000 z lit. P i a konta czekowe od 26 001 do 28 000, od 58 001 do 59 000, od 180 001 do 185 000, od 435 001 do 445 000. W marcu 1943: na książeczki oszczędności od 900 001 do 950 000 z lit. D, od 230 001 do 250 000 z lit. S, od 800 001 do 1 000 000 z lit. P i na konta czekowe od 23 001 do 30 000, od 50 001 do 60 000, od 185 001 do 190 000. od 445 001 do 470 000.

Uprawnieni, którzy chcą podnosić swe wkłady w Warszawie, winni przedstawić w PKO w Warszawie (Jasna 9) w godz. 9—14, a w soboty do 13-tej, książeczki oszczędnościowe lub odpowiednio wypełnione czeki kasowe.

Uprawnieni, którzy mieszkają poza Warszawą, winni przesłać do PKO w Warszawie (Jasna 9) w kopercie książeczkę z wypełnionym i przez posiadacza własnoręcznie podpisanym odcinkiem polecenia wypłaty względnie odpowiednio wypełniony czek. Na odwrotnej stronie odcinka polecenia wypłaty albo czeku należy wyraźnie i czytelnie

podać obecny ścisły adres (miejscowość, ulica, numer domu, poczta, okręg). Wypłata i zwrot książeczki oszczędnościowej nastąpią pod podanym adresem w kolejności wpływu zgłoszenia.

Kształtowanie cen w stolarstwie

W numerze 8 Dziennika Rozporządzeń z dnia 8 lutego 1943 ukazało się zarządzenie Kierownika Urzędu dla kształtowania cen w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa o kształtowaniu cen w rzemiośle stolarskim. Zarządzenie obejmuje wszelkie świadczenia w zakresie wykonywania przedmiotów nowych i napraw przez warsztaty i zakłady obowiązane do wpisu do karty rzemieślniczej i wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1943 r. Obowiązuje ono na terenie całego Generalnego Gubernatorstwa z wyjątkiem Okręgu Galicji.

Jeżeli zamówienie wykonania roboty lub naprawy zostało dokonane przed wejściem w życie zarządzenia, a czas wykonania zamówienia nie przekroczy jednego miesiąca — przepisy zarządzenia nie mają zastosowania.

Kalkulacja cen

Wszystkie ceny po wejściu w życie zarządzenia należy dodatkowo przekalkulować. Podwyższenie przy tym ceny umówionej poprzednio jest zasadniczo niedopuszczalne. Podwyżka może być zastosowana tylko wówczas, jeżeli nastąpiły w międzyczasie nieprzewidziane i urzędowo dopuszczone zwyżki cen za surowce lub materiały pomocnicze, względnie inne dające się udowodnić podwyżki kosztów. Tak samo nie wolno pod wpływem ogłoszenia omawianego zarządzenia zmieniać dotychczas przestrzeganych przez poszczególne zakłady i przedsiębiorstwa warunków zapłaty i dostawy na niekorzyść odbiorców.

Jeżeli wartość roboty wynosi więcej aniżeli 200 zł., należy dokonywać obliczenia ceny na specjalnych arkuszach kalkulacyjnych zaopatrzonych w bieżący numer. Formularze takich arkuszów otrzymać można w Izbie Okręgowej — Grupa Rzemiosła. Arkusze kalkulacyjne należy przechowywać według kolejności liczb bieżących conajmniej przez 3 lata od dnia sporządzenia.

Za każdą robotę należy wystawić zamawiającemu rachunek, który winien zawierać datę wystawienia, nazwisko i siedzibę warsztatu wykonywującego oraz odbiorcy roboty, jak również dokładny opis wykonanej pracy. Na rachunkach powyżej 200 złotych należy również umieścić numer bieżący arkusza kalkulacyjnego, do arkusza zaś kalkulacyjnego dołączyć należy czytelną przebitkę lub odpis rachunku.

Koszty ubytku materiału

Jako koszty materiału warsztatowego wolno obliczać najwyżej dopuszczalne ceny zasadnicze (ceny loco warsztat), po potrąceniu ewentualnych opustów ilościowych.

Jako ubytek przy przerzynaniu drewna masywnego obliczać należy tylko rzeczywisty ubytek, najwyżej jednak następujące procentowe ilości:

1. przy tarcicy iglastej . . . . 20 %
2. przy grabie, olszy, topoli, lipie i podobnych drewnach . . . . 20 %
3. przy dębie, wiązie, jesionie, jaworze, buku, orzechu, drzewach owocowych i podobnych drewnach . . . . 30 %

Ubytek na szerokości i długości dolicza się do powierzchni gotowego wyrobu. Do arkusza kalkulacyjnego wstawić należy przy obliczaniu ubytku przy przerzynaniu i obliczaniu ceny przyjętą w handlu grubość w stanie surowym, która najbardziej odpowiada gotowemu wyrobowi. Przy łatach, listwach, listwach szpalerowych, krzyżówkach przeciętych przez rdzeń, listwach podłogowych i kantówce zezwala się na obliczanie ubytku przez przerzynanie na metr bieżący.

Ubytek przy przerzynaniu forniru wolno obliczać co najwyżej w następujących ilościach procentowych:

1. przy płytach stolarskich . . . . 10 %
2. przy płytach fornirowych . . . . . . 15 %
3. przy gotowych płytach wymiarowych . . 2 %

Przy przerzynaniu forniru wolno obliczać najwyżej następujące ilości procentowe:

1. przy okładkach i wkładkach fornirowych 10 %
2. przy normalnych fornirach szlachetnych 15 do 20 %
3. przy fornirach o specjalnym fladrze 20 do 50 %

Ilości procentowe wymienione wyżej dolicza się do ilości drewna (m^2), które otrzymuje się z powierzchni gotowego wyrobu.

Koszty pracy

Właścicielowi zakładu rzemieślniczego wolno za swoją pracę policzyć do kosztów najwyższą miejscową płacę czeladnika wraz z dodatkiem najwyżej 20-procentowym. Przy tym za pracę w powyższym znaczeniu nie uważa się kierownictwa i nadzorowania zakładu. Czynności kierownicze i nadzorcze mają być wynagradzane przez doliczanie do kosztów ogólnych, o których mowa będzie poniżej.

Dla każdej poszczególnej osoby należącej do zakładu (dla każdego pracownika), nie wyłączając pracującego właściciela zakładu, należy przeprowadzać codziennie wykazy dotyczące jej produktywnego czasu pracy i wydajności. We wspomnianych wyżej arkuszach kalkulacyjnych wolno obliczać godziny pracy w ilości usprawiedliwionej względami gospodarczymi, tzn. w ilości potrzebnej w danych warunkach na wykonanie zamówienia. Stawki godzinne winny odpowiadać stawkom ustawowym. Przy pracy akordowej wolno doliczać do ustawowo dopuszczonej pracy godzinowej najwyżej 20 %. Wolno doliczać dodatki za sprawność, o ile są dopuszczone w taryfach.

Za produktywną godzinę pracy maszynowej we własnym zakładzie wolno obliczać razem z kosztami i amortyzacją najwyżej zł. 8.—. Wyższe dotychczasowe stawki muszą zostać obniżone do 8 złotych. Jeżeli zaś dotychczas kalkulowano niższe stawki, należy je utrzymać. Za roboty maszynowe wykonywane w obcych zakładach wolno doliczyć dodatkowo koszty dające się udowodnić.

Koszty ogólne

Koszty ogólne wolno obliczać tylko w rzeczywistej wysokości. W żadnym jednak wypadku nie wolno przekraczać następujących stawek kosztów produktywnych płac za robotę ręczną:

1. w Warszawie . . . . 100 %
2. w miastach okręgowych . . . . . . 90 %
3. na wszystkich innych obszarach Generalnego Gubernatorstwa . . . . 80 %

Jako zysk kalkulacyjny wolno najwyżej obliczać z kosztów własnych

1. przy bezpośrednich sprzedażach konsumentom . . . . 15 %
2. przy sprzedażach konsumentom za pośrednictwem Centrali dla dostaw rzemieślniczych i jej oddziałów . . . . . . 10 %
3. przy sprzedażach odsprzedawcom . . . 8 %

O ile przed zgłoszeniem omawianego zarządzenia kalkulowano na podstawie niższych stawek kosztów ogólnych względnie stawek zysku, należy je zatrzymać. Wyższe stawki należy obniżyć do odopuszczalnych stawek maksymalnych.

Sprzedaż wyrobów gotowych

Jeżeli rzemieślnik sprzedaje wyroby gotowe wprost konsumentowi (klientowi) wolno mu doliczyć do kosztów wła-

snych najwyżej 20%. Sprzedaż wyrobów gotowych odsprzedawcom dopuszczalna jest tylko w cenie kosztów własnych.

Zachowanie się w czasie alarmu lotniczego

Na podstawie zarządzenia z dnia 30 stycznia 1943 r. zabrania się:

1) zatrzymywać się bez upoważnienia w czasie ataków lotniczych lub alarmu lotniczego na ulicach, drogach i placach albo przed bramami domów.

2) wchodzić bez upoważnienia na grunty uszkodzone wskutek ataku lotniczego lub bez upoważnienia zatrzymywać się na miejscach szkód. Zakazowi powyższemu nie podlegają właściciele i mieszkańcy domów; dalej kolumny pracownicze pomocniczej służby obrony przeciwlotniczej, użyte do ochrony i niesienia pomocy, urzędnicy policji, kierownicy polityczni NSDAP zaopatrzeni w specjalne legitymacje, jako też pełnomocnicy starostów powiatowych (starostów miejskich).

Monety 50-groszowe ze stali

Monety pięćdziesięciogroszowe ze stali straciły z datą 1 sierpnia 1942 roku właściwość prawnego środka płatniczego w Generalnym Gubernatorstwie i zostały zebrane przez Bank Emisyjny. Bank Emisyjny upełnomocnił swoje oddziały do dalszego ściągania monet 50-groszowych ze stali milcząco mimo upływu terminu ich ważności.

Ze względu na to, że milczące przyjmowanie wymienionych monet niezadługo zostanie zakończone, oddziały Banku Emisyjnego mają zalecenie nalegania przy każdej nadarzającej się sposobności do natychmiastowego odprowadzania znajdujących się jeszcze w obiegu monet stalowych.

Pełnomocnik Urzędu Nadzoru Bankowego dla nadzoru nad spółdzielniami kredytowymi zwraca się do wszystkich spółdzielni kredytowych, aby wobec powyższych dyrektyw Banku Emisyjnego dołączyły się do jego akcji przy zbieraniu wymienionych monet.

Taryfy dla przewozów samochodowych

W związku ze specjalnym tranzytowym położeniem Generalnego Gubernatorstwa zagadnienie taryf przewozowych jest problemem specjalnego znaczenia. Chodzi tu nietylko o przewozy towarowe, lecz także o transporty dla celów budowlanych i t. p.

Od dłuższego czasu przygotowywany jest projekt zarządzenia o ustaleniu cen za przewóz samochodem dla celów gospodarczych na obszarze Generalnego Gubernatorstwa. Taryfa ta otrzyma już niebawem moc obowiązującą, skoro tylko szereg czynionych obecnie prób i doświadczeń potwierdzi niewątpliwie celowść taryfy i jej zdolność do praktycznego użytku.

Wyroby cegielniane

Jak wynika z wyjaśnienia Urzędu Gospodarowania Materiałami Budowlanymi w Generalnym Gubernatorstwie (Kraków, Plac Inwalidów 3) — wszelkie wyroby cegielniane, w tym również i klinkiery wszelkiego rodzaju, podlegają zagospodarowaniu.

Premiowanie jęczmienia browarnego

Było rzeczą wątpliwą, czy przydzielać gorzelniom premii za jęczmień własnej produkcji, który został przerobiony, na podstawie zaświadczeń zwolnienia, we własnym zakładzie przetwórczym. Wydział Główny Wyżywienia i Rolnictwa wydał jednak w tym kierunku orzeczenie, że producenci, którzy obok działu rolnego prowadzą też zakład przetwórczy — jak gorzelnię, słodownię lub browar — a przy tym przerabiają zwolnione na ten cel zboże (a więc i jęczmień gorzelniczy) własnej produkcji, mają takie samo prawo do przydziału towarów premiowych jak ci wytwórcy, którzy swoje produkty odstawiają do kontyngentowych punktów zbiorczych.

Reklama gospodarcza

W oparciu o ustawodawstwo reklamowe obowiązujące w Rzeszy Niemieckiej ogłoszone zostały analogiczne przepisy w Nr. 8 „Dziennika Rozporządzeń dla Generalnego Gubernatorstwa" z dnia 8 lutego 1943 r., a w szczególności: rozporządzenie o propagandzie gospodarczej i reklamie gospodarczej w G. G. z dnia 20 stycznia 1943 r. oraz pierwsze zarządzenie do tegoż rozporządzenia z dnia 21 stycznia 1943 r., oba z mocą obowiązującą od dnia 15 lutego 1943 r. Na mocy wspomnianego rozporządzenia ogół kompetencji w zakresie propagandy gospodarczej i reklamy gospodarczej, nie wyłączając organizowania targów i wystaw, zjednoczony jest obecnie w Wydziale Głównym Propagandy Rządu G. G. Działalność reklamowa we własnym interesie, wykonywanie czynności reklamowych na cudzą korzyść, jak również współdziałanie techniczne przy wykonywaniu środków reklamy, zależne są odtąd zasadniczo od zezwolenia Wydziału Głównego Propagandy. Kto pragnie pośredniczyć w czynnościach reklamowych przez przyjmowanie zleceń reklamowych we własnym imieniu i na cudzy rachunek, musi być do tej działalności dopuszczony.

Pierwsze zarządzenie normuje szczegółowo postępowanie poprzedzające udzielenie zezwolenia lub dopuszczenia. Wszelkie wnioski w tym kierunku należy składać w Wydziale Propagandy Gubernatora tego Okręgu, w którego obrębie petent ma stałą siedzibę. Zezwolenie na wykonywanie reklamy gospodarczej we własnym interesie (reklama własna), zarówno w Generalnym Gubernatorstwie jak na obszarze Rzeszy Niemieckiej, udzielone jest na mocy pierwszego zarządzenia wszystkim reklamującym się w formie ogólnej. Natomiast wykonywanie działalności reklamowej za granicą wymaga w każdym wypadku szczególnego zezwolenia. Takiegoż szczególnego zezwolenia potrzebują również wszystkie osoby trudniące się reklamą zawodowo, które bądź w wykonywaniu wolnego zawodu, bądź w stałym stosunku służbowym, trudnią się projektowaniem i wykonywaniem środków reklamowych.

Przedsiębiorstwa reklamowe, trudniące się zawodowo działalnością reklamową na cudzą korzyść, wymagają zezwolenia w następujących wypadkach:

a) do wykonywania reklamy w pismach drukowanych i drukach;

b) do wykonywania reklamy drogą rozlepiania plakatów na słupach reklamowych;

c) do wykonywania reklamy w urządzeniach komunikacyjnych (wewnątrz i zewnątrz środków komunikacyjnych, na przystankach i innych urządzeniach);

d) do reklamy świetlnej (filmy i zdjęcia fotograficzne w kinoteatrach, teatrzykach itp.);

e) do rozdawania druków reklamowych;

f) do gospodarczej reklamy społecznej, przy czym za osobę wykonującą reklamę uważa się organizatora reklamy społecznej;

g) do organizowania targów publicznych, wystaw i pokazów gospodarczych, z wyjątkiem targów powtarzających się regularnie.

Zadaniem Wydziału Głównego Propagandy będzie, drogą wprowadzenia odpowiednich norm, jednolitego systemu obliczania itp., doprowadzić do wyrównania stosunków istniejących w tym względzie w G. G. z wymogami niemieckiej ordynacji reklamowej, usunąć niepożądane środki i formy reklamy, w pierwszym zaś rzędzie zredukować prywatną reklamę gospodarczą podczas wojny do tej miary, na jaką pozwalają potrzeby wojenne. Dlatego można już z góry przewidywać, że na przychylne załatwienie mogą liczyć tylko wnioski usprawiedliwione ważnymi względami. — Zapewniona też została ścisła współpraca władz administracyjnych z organizacjami gospodarki w kierunku należytego wykonywania powyższych postanowień.

Wcielenie Inspekcji Ziemskich

Na podstawie rozporządzenia ogłoszonego w Nr. 11 Dziennika Rozporządzeń z dnia 18 lutego 1943 r. wcielone zostały inspekcje Ziemskie działające przy urzędach wyżywienia i rolnictwa oraz przy starostwach powiatowych i miejskich do tych urzędów.

PORADY § PRAWNE

Sprawy podatkowe w spółdzielniach rolniczo-handlowych

W ramach tematu „Księgowość Spółdzielni Rolniczo-Handlowej a podatki" poruszano już kilkakrotnie na zjazdach kierowników księgowości szereg aktualnych tematów na ogół nieodpowiednio przez spółdzielnie rolniczo-handlowe rozwiązywanych. Na ostatniej z takich konferencyj omawiano np. tematy: 1. tworzenie rezerw w ogólności, a rezerwy na wątpliwych dłużników w szczególności, 2. inwestycje i zapomogi na inwestycje, 3. amortyzacja, 4. świadczenie na Fundusz Popierania Spółdzielni Rolniczych (40 %), 5. nadwyżki wynagrodzeń władz Spółdzielni z art. 21 Ust. 3, 6. Obliczanie ulg w podatkach dochodowym i obrotowym, 7. obroty ajencyjne, wewnętrzne i kaucyjne, 8. subwencje na straty.

Szereg tych zagadnień spotkał się ze zrozumieniem władz i znalazł późniejsze rozwiązanie okólnikami (Fundusz Popierania Spółdzielni Rolniczych i subwencje na inwestycje), szereg innych jest nadal aktualnych, bądź też stanowi przedmiot sporu między spółdzielniami a władzami skarbowymi.

Przedmiotem niniejszych rozważań będą następujące zagadnienia:

Rzetelność i formalność ksiąg handlowych, inwestycje oraz amortyzacja w świetle bieżącego orzecznictwa władz skarbowych (statut a ulgi podatkowe),

Kaucje a podatki,

Remanenty i manka towarowe z punktu widzenia podatku dochodowego,

Dotacje na straty a podatek dochodowy,

Bilans podatkowy,

Handel bydłem rzeźnym i odpadkami, naftą i mat. pędnymi — a podatek obrotowy,

Opodatkowanie jajczarni,

Kontrola obrotów z członkami a podatki; dekretowanie dowodów a rozróżnienie towarów od rolników i dla rolników z punktu widzenia ulg podatkowych,

Podstawa wymiaru podatku przemysłowego (Gewerbesteuer) w błędnej interpretacji władz skarbowych,

Rewizja ksiąg handlowych Spółdzielni dla celów podatkowych (obowiązki spółdzielni, ewentualnie rewidentów i Związku Rewizyjnego).

Wszystkie wspomniane tematy zostaną naświetlone pod kątem widzenia słusznego opodatkowania z jednej strony oraz właściwego podania odnośnego materiału do wiadomości władz skarbowych za pośrednictwem księgowości z drugiej strony.

Księgi handlowe, inwestycje, amortyzacja

W okresie przedwojennym wykładnię ustaw podatkowych dawał Najwyższy Trybunał Administracyjny w swych orzeczeniach. Obecnie, gdy tego nie ma, musimy uciec się do śledzenia tej wykładni drogą bezpośredniej obserwacji orzeczeń inspektoratów podatkowych, jako drugiej i ostatniej instancji w toku sporów między płatnikiem a władzą skarbową. Obserwacje zebrano na razie z terenu kilku inspektoratów. Rozumie się, że nie są one, w przeciwieństwie do orzeczeń N. T. A., wiążące dla innych inspektoratów, a jedynie z grubsza orientują na przyszłość. Wyniki tej obserwacji na ogół są dość ciekawe. O ile np. przed wojną zagadnienie formalności — prawidłowości ksiąg handlowych wywoływało szereg zatargów, o tyle dzisiaj władze skarbowe, a w szczególności II instancja, traktują tę sprawę na ogół liberalnie. W wypadku sporu co do formalności podkreślić należy niewspółmierny rozwój przedsiębiorstwa, częstokroć od spółdzielni zupełnie niezależny, który utrudnia w znacznym stopniu dostosowanie organizacji księgowości do szybkiego tempa zmiennych warunków gospodarczych (szczególnie w latach 1939 i 1940). Kwestia rzetelności ksiąg handlowych, o ile dotyczyła defraudacji w spółdzielni, nie będzie mieć wpływu na ocenę księgowości, o ile wyciągnięto konsekwencje przeciwko sprawcom nadużyć.

Gorzej przedstawia się sprawa z tzw. inwestycjami, a specjalnie z inwestycjami, dotyczącymi obcych nieruchomości oraz budynków na obcym gruncie bez umowy. Tutaj należy podkreślić nieodpowiednie kwalifikowanie wielu wydatków w spółdzielni, rzekomo dotyczących inwestycji: znane są np. wypadki księgowania na rachunek inwestycji zakupu papieru do zaciemniania, naprawy krzesełka lub tp. w celu odciążenia bieżących kosztów handlowych i postawienia działalności względnie rentowności przedsiębiorstwa w lepszym świetle. W postępowaniu wyjaśniającym czy odwoławczym trudno jest później prostować takie księgowania i zasadniczo zmieniać ich zakwalifikowanie. Na ogół trudno również jest przekonać władze skarbowe o celowości jednorazowego odpisu i siłą faktu idzie się na ugodę w sensie uznania pewnego procentu odpisu, w zależności od warunków miejscowych.

Podobnie ma się rzecz z odpisami z tytułu zużycia, specjalnie jeśli chodzi o amortyzację jednorazową, zgodnie z postanowieniami okólnika Min. Skarbu z 2 stycznia 1939. Szereg urzędów skarbowych nie ma w ogóle tego okólnika i miesza go z okólnikiem wcześniejszym, dotyczącym jednorazowej amortyzacji, którego moc wygasła już przed wojną. Szereg Spółdzielni również mylnie interpretuje ten okólnik, narażając się niepotrzebnie na doliczenia w bilansie podatkowym. Punktem wyjścia do mylnej interpretacji niewątpliwie był cofnięty obecnie okólnik, dotyczący maksymalnej amortyzacji w r. 1940 (w związku z wymiarem 40 % na Fundusz Popierania Spółdzielni Rolniczych), który przewidywał specjalne stawki odpisów bez względu na możliwości jednorazowej amortyzacji. W danym wypadku należy częściowe odpisy majątku spółdzielni, rozpoczęte w r. 1940, kontynuować w identycznych stawkach (o ile w międzyczasie przedmiot nie został zniszczony), a amortyzacją jednorazową objąć obiekty nabyte w latach późniejszych, z tym, że muszą być odpisane w roku (okresie) nabycia. W międzyczasie wyłoniła się kwestia, czy z punktu widzenia prawidłowości ksiąg handlowych istnieje obowiązek prowadzenia rejestru kont, oprawiania kart kontowych i dzienników oraz przechowywania tzw. oryginalnego inwentarza (na brudno). Decyduje tutaj przepis kodeksu handlowego i zwyczaj kupiecki. Dotychczas nie zajęto w tej sprawie stanowiska, w każdym razie należy sądzić, że obroniłoby się te zarzuty, gdyż głos decydujący miałyby organizacje handlowe i związkowe (Izba Przemysłowo-Handlowa, Związek Rewizyjny itp.). W każdym razie wydaje się celowe przechowywanie brulionu inwentarza, choćby dla celów kontrolnych przy rewizji związkowej.

Kaucje a podatki

Zdawałoby się, że sprawa, o której teraz będzie mowa, nie należy do spornych — kaucje a podatki. Otóż praktyka wskazuje na co innego. Poważne sumy obrotów kaucyjnych — worki, skrzynki, butelki itp. — przez mylne księgowanie stwarzają zupełnie niepotrzebnie straty w podatku dla Spółdzielni. Jest przecież dość sposobów księgowania kaucyj, by nie przeszły one przez rachunki wynikowe czy mieszane: 1. Kaucje i różni za kaucje, 2. Kupno ma i rachunek bieżący (konieczność sprostowania cen kaucyjnych do bilansu itp.). Przeprowadzanie obrotów kaucyjnych przez rachunki mieszane lub wynikowe (np. rachunek towarów lub opakowania) stwarza w podatku obrotowym i dochodowym poważne różnice. Jeśli chodzi o podatek obrotowy, wypłaca się zupełnie niesłusznie skarbowi zaliczki, których zwrot następuje po zwrocie opakowania, a przy podatku dochodowym, bez sprostowania na dzień bilansu, stwarza się poważną pozycję dochodową, która nie jest dochodem. Jest rzeczą jasną, że w wypadku sprzedaży opakowania (gdy wyszło jako kaucja i nie wraca) należy kaucję wystornować i przeprowadzić sprzedaż uznając klienta.

Remanenty i manka towarowe a podatek dochodowy

Dalszym zagadnieniem jest wycena remanentów towarowych i wiążących się z remanentami mank towarowych. Zgodnie z zasadami prawidłowego bilansowania winniśmy wycenić towary według cen zakupu, ewentualnie cen kosztów własnych. Sprostowania możemy dokonać tylko odnośnie do towarów, które mają cenę niższą, natomiast nie wolno nam dyskontować w remanencie przyszłych zysków, bądź też stwarzać nieuzasadnionych rezerw. Ciekawe w danym wypadku będzie stanowisko władz skarbowych, dotyczące wyceny remanentów po cenach maksymalnych, mimo zakupienia towarów po cenach wyższych — przed wejściem w życie rozporządzenia o cenach maksymalnych. Przy różnicach w remanencie — stwierdzono np. w 10 % remanentu nieuzasadnioną obniżkę o 50 % — istnieje niebezpieczeństwo obniżenia całego remanentu o procent obniżki — w danym wypadku o 50 %.

Te względy należy mieć na uwadze, przy tworzeniu cichych rezerw towarowych, by mieć argumenty w wypadku zdemaskowania rzeczywistych rezerw. Poważne niebezpieczeństwo istnieje również przy obciążaniu punktów handlu po cenach sprzedaży i prostowania remanentu w dacie bilansowania o przeciętną kalkulację (ukraińskie spółdzielnie). Możliwości zaczepienia w ten sposób skonstruowanego remanentu są duże i wycena zawsze będzie nasuwać skarbowi zastrzeżenia. Dlatego też lepiej unikać tego sposobu i wyceniać ściśle według cen kosztów własnych lub zakupu. Zupełnie niezrozumiałe natomiast jest stanowisko władz skarbowych odnośnie do mank towarowych, gdyż są przykłady, że władze skarbowe doliczają manka do dochodu, nie wchodząc w przyczynę ich powstania (np. manko 1500 kg żelaza handlowego i superata 1400 kg żelaza obręczowego lub tp.). Wszystkie zaczepione manka winny być skrupulatnie bronione w postępowaniu wyjaśniającym.

Dotacje na straty a podatek dochodowy

Nader aktualna obecnie sprawa, to dotacje na straty, powstałe w spółdzielniach rolniczo-handlowych w roku 1941. Dotacje te, zgodnie z pismem Landwirtschaftliche Zentralstelle, winny były być księgowane w dniu 30. VI. 1942. Nie przesądzając kwestii ewentualnie odgórnego załatwienia tej sprawy okólnikiem Głównego Wydziału Finansów, należy dla ostrożności poczynić kroki we własnym zakresie, celem załatwienia tego. Wychodząc z założenia, że opodatkowanie dotacji na straty podatkiem dochodowym byłoby sprzeczne z intencją udzielającego subwencji, w danym wypadku Rządu Generalnego Gubernatorstwa, obieramy taktykę bądź odpowiedniego przeksięgowania dotacji w jednym z 3-ch zamknięć rocznych, bądź też gramy na zwłokę, by móc w międzyczasie poczynić starania o generalne załatwienie tej sprawy u władz centralnych. Z punktu widzenia polskiej ustawy o podatku dochodowym, doliczalność tej pozycji do dochodu nie ulega wątpliwości, gdyż miarodajny jest tutaj art. 21 ustawy z uwzględnieniem art. 6, 8, 10 i 13 z pominięciem art. 7 ustawy, który wspomina o podobnych pozycjach. Wobec tego są trzy rozwiązania tej sprawy: 1. zmiana bilansu 1941 i wyrównanie powstałych strat, 2. umieszczenie dotacji w bilansie półrocza — 1942, 3. zaksięgowanie w dacie nadejścia dotacji, tzn. w sierpniu 1942 i w rezultacie ujęcie jej w bilansie 1942/43. Najlepsze wyjście byłoby ostatnie, pod warunkiem uzyskania w międzyczasie pozytywnej decyzji władz skarbowych, gdyż zeznania na ten okres należałoby złożyć w czasie do 1 maja 1944. Odnośnie do pozostałych rozwiązań decydują względy korzystniejszego ugrupowania bilansu podatkowego z punktu widzenia interesów Spółdzielni.

Bilans podatkowy

Bezpośrednio z tym wiąże się zagadnienie zestawienia bilansu podatkowego. Bilans podatkowy jest to nic innego jak sprostowanie bilansu gospodarczego, zgodnie z wymogami ustawy o podatku dochodowym z uwzględnieniem doliczeń w podatku dochodowym z lat ubiegłych.

Obowiązek zestawienia bilansu podatkowego, tj. wypełnienia zeznania o podatku dochodowym, ciąży w spółdzielni na kierowniku księgowości. Natomiast obowiązek skontrolowania bilansu podatkowego i zreferowania spraw podatkowych do sprawozdania z rewizji ustawowej spółdzielni ciąży na rewidencie Związku. Z tego widać, że podobne zagadnienie ma księgowy jak i rewident z tym, że ten ostatni, mając do czynienia z szeregiem spółdzielni i różnorodnymi sprawami, musi z natury rzeczy mieć gruntowniejsze wiadomości w tej dziedzinie. Jedno jest ważne, by rewident, będąc doradcą i instruktorem Spółdzielni, miał odwagę zasięgnąć opinii fachowca w wypadku wątpliwej interpretacji ustawy lub tp.

Ufając, że całokształt spraw, związanych z zestawieniem bilansu podatkowego, jest ogólnie znany, przypomnieć należy jedynie okoliczności, kiedy należy sięgnąć do wymia-

rów poprzednich. Otóż w wypadku zmiany remanentu przez władze skarbowe (podwyższenie remanentu), bądź też nieuznania jednorazowej amortyzacji inwestycji lub tp. należy nawiązać ciągłość bilansów podatkowych przez odpowiednie ich sprostowanie, np. 1) podwyższono remanent o zł. 100 000 w roku 1941; należy w bilansie podatkowym 1942 r. obniżyć dochód podatkowy o zł. 100 000, lub 2) z jednorazowej amortyzacji inwestycji zł. 280 000 uznano tylko 10 %, tj. zł. 28 000; w następnych 9-ciu latach należy w bilansach podatkowych obniżać dochód podatkowy o zł. 28 000 corocznie. Zupełny brak uzasadnienia jednak ma praktyka niektórych spółdzielni odnośnie do prostowania bilansów gospodarczych w zależności od wymogów władz skarbowych, ponieważ pewne kroki spółdzielni są często w zupełności uzasadnione z punktu widzenia gospodarki spółdzielni, a znajdują inne naświetlenie przez ustawy podatkowe.

Handel bydłem rzeźnym, odpadkami a podatek obrotowy

Przechodząc do omówienia komisu w spółdzielni rolniczo-handlowej należy zaznaczyć na wstępie, że w zasadzie obecnie transakcyj komisowych w Spółdzielniach w rozumieniu ustawy o podatku obrotowym prawie nie ma.

Dodatkowe wymogi, jakie stawia ustawa o podatku obrotowym komisowi, są następujące:

1. Działanie na rachunek osób, opłacających podatek obrotowy odnośnie do tych towarów,
2. prawidłowe księgi handlowe i umowa pisemna komisowa lub korespondencja,
3. komisant nie otrzymuje nic poza normalnym wynagrodzeniem,
4. komis sprzedaży a nie zakupu.

Obecnie w spółdzielniach rolniczo-handlowych dokonywa się następujących obrotów, podpadających pod pojęcie obrotów komisowych: bydło rzeźne i odpadki; nafta, materiały pędne i smary. W obydwu wypadkach otrzymuje się wynagrodzenie prowizyjne, a opodatkowuje pełny obrót, ponieważ brak jest umów komisowych lub korespondencji oraz odpowiedniego ujęcia odnośnych obrotów w księgach handlowych Spółdzielni. Rozumie się, że o ile spółdzielni kalkuluje się raczej obrót na rachunek własny, gdyż otrzymuje z tego tytułu dodatkowe wynagrodzenie, bądź też liczy sobie pewne kwoty, zgodnie z obowiązującymi przepisami — należy przemyśleć te względy i raczej odstąpić od komisu.

Opodatkowanie jajczarni

Po macoszemu również traktowane są dotychczas jajczarnie, jeżeli chodzi o opodatkowanie ich obrotów i dochodu. Jajczarnie płacą w pełni podatek obrotowy i dochodowy. Mowa jest oczywiście o jajczarniach przy spółdzielniach rolniczo-handlowych, gdyż w „Społem" zagadnienie to, z uwagi na specjalne okoliczności (małe Spółdzielnie — mała liczba członków, lub obroty z oddziałami) zostało rozwiązane na ogół pozytywnie.

Przy dużej liczbie członków oraz skupie jaj za pośrednictwem zbieraczy — gdyż wielkie trudności sprawia ujęcie skupu jaj od członków — są dwie alternatywy: uznać zbieraczy za pracowników spółdzielni i polecić im przeprowadzanie ścisłej kontroli skupu od członków, lub przyjąć zbieraczy na członków spółdzielni i przeprowadzać wydawanie im cukru przez sprzedaż członkom. Obydwa rozwiązania mają dodatnie i ujemne strony. Właściwy sposób ogólnego postępowania w tej sprawie zostanie ustalony dopiero w zależności od rozmiaru ulg podatkowych, jakie będą nadal obowiązywały w roku 1943.

Kontrola obrotów z członkami a podatki

Jeżeli już mowa o obrotach z członkami, to należy zwrócić specjalną uwagę w spółdzielniach na dokładne eliminowanie tych obrotów drogą wypisywania na blokach czy rachunkach sprzedaży nazwisk członków lub numerów rejestru członków, gdyż w przeciwnym razie podział na sprzedaż członkom i nie-członkom nie znajduje żadnego uzasadnienia i może być w całości zakwestionowany. Równie ważna jest sprawa odpowiedniego zadekretowania dowodu zakupu przy segregacji obrotów na członkowskie i nie-członkowskie, np. zakupiono bydło hodowlane z Rzeszy za 300 000 zł. i sprzedano majątkom-członkom za 310 000 zł. Przy zadekretowaniu tego zakupu na rachunku towarów od rolników spółdzielnia ponosi poważną stratę w podatku obrotowym i dochodowym. Z obrotu przypadającego na członków (art. 10 p. 6 ustawy o podatku dochodowym) wypada 610 000 zł., ponieważ zakup od nieczłonków zwiększono niesłusznie o zł. 300 000, a w sprzedaży członkom nie uwidoczniono 310 000 zł. W podatku obrotowym natomiast wynosi strata 310 000 × 1,25 = 3875 zł.

Podstawa wymiaru podatku przemysłowego

Nowo wprowadzony podatek przemysłowy (rozporządzenie z dn. 10 marca 1942 — Dz. Rozp. Nr. 26) był już kilkakrotnie mylnie interpretowany przez władze wymiarowe. Mimo, iż z wyraźnego brzmienia § 8 ust. 1 tego rozporządzenia wynika „zysk z przedsiębiorstwa należy ustalać według przepisów obowiązujących dla państwowego podatku dochodowego", zdarzają się wypadki odmiennego potraktowania podstawy wymiaru. Np. spółdzielnia powiatowa posiada kilka oddziałów i przedsiębiorstw wydzielonych z wydzieloną księgowością; zakład główny wykazał stratę 300 000 zł., oddziały i przedsiębiorstwa wykazały zyski względnie straty. Łączna strata wyniosła zł. 6000,—. Otóż władze wymiarowe opodatkowały poszczególne przedsiębiorstwa wydzielone według wykazanych zysków, wbrew postanowieniom § 8 ust. 1 rozporządzenia. Władze wymiarowe wzięły prawdopodobnie mylnie pod uwagę przepisy dotyczące rozłożenia kwoty wymiarowej w wypadku, gdy przedsiębiorstwo posiada zakłady pracy w kilku gminach (§ 23 ust. 1 rozporz.). To samo dotyczy potrącenia ulg przypadających na obroty z członkami z art. 10 pkt. 6 ustawy o podatku dochodowym, których to potrącalność zakwestionowano wbrew powołanemu rozporządzeniu. W każdym podobnym wypadku należy skorzystać z przysługujących środków prawnych i wnieść zażalenie zgodnie z § 34 rozporządzenia.

Rewizje skarbowe i poradnictwo podatkowe

Przechodząc w końcu do obowiązków, jakie ciążą na spółdzielni w trakcie rewizji skarbowej, należy podkreślić, że celem rewizji skarbowej jest ustalenie obrotu i dochodu podatkowego oraz ocena ksiąg z punktu widzenia prawidłowości i rzetelności. Ten ostatni wymóg zostanie w dużej mierze spełniony, jeżeli rozprawimy się całkowicie z ewentualnymi niezgodnościami informacyj urzędowych. Usunięcie tych niezgodności musi nastąpić bezwzględnie w toku rewizji, a najpóźniej w toku postępowania wyjaśniającego, aby uniknąć odrzucenia dowodu z rzetelnych ksiąg handlowych. W toku rewizji skarbowej należy udzielić wszelkich wyjaśnień i sporządzić żądane wyciągi. Materiał podany w protokóle rewidenta skarbowego nie powinien obejmować spraw niewyjaśnionych, gdyż wymiar następuje obecnie ściśle na podstawie tego protokółu. W zasadzie tok postępowania jest następujący: protokół rewizji — postępowanie wyjaśniające (dekret wątpliwości) — wymiar — zażalenie. Ponieważ zażalenie nie wstrzymuje egzekucji spornej należności, należy wyjaśnić możliwie wszystkie sporne kwestie w porozumieniu z urzędem przed dokonaniem wymiaru. Należy wyzyskać przysługujące płatnikowi możliwości, jak odpowiedź na protokół rewizji skarbowej, odpowiedź na dekret wątpliwości i wreszcie wyzyskać odpowiednio środek prawny — zażalenie na wymiar. Załatwienie zażalenia trwa na ogół długo. Bardzo celowa okazała się współpraca Związku Rewizyjnego przy samej rewizji skarbowej, gdyż czynnik zewnętrzny — patronacki — przy odpowiednim przygotowa-

niu może dużo pomóc spółdzielni i pozwoli jej uniknąć późniejszych trudnych zażaleń.

Na koniec omówić należyć dwie ważne sprawy dla spółdzielni:

1. negatywne załatwienie sprawy potrącalności z dochodu 40% dotacji na Fundusz Popierania Spółdzielni Rolniczych,

2. konieczność stworzenia stałej opieki i fachowego poradnictwa podatkowego dla spółdzielni.

Pierwsza sprawa została załatwiona niepomyślnie, jakkolwiek z ducha i przepisów ustawy o podatku dochodowym wynika wyraźnie potrącalność tej pozycji, co zresztą wielokrotnie już poruszano. Dlatego ważna jest obecnie sprawa zwolnienia od opodatkowania dotacji na pokrycie strat, aby nie spotkał jej los podobny. Można to zrobić w formie uzyskania okólnika z Głównego Wydziału Finansów, bądź też drogą zwrotu podatku przypadającego na dotację.

Wreszcie nasuwa się pytanie, czy można zostawić spółdzielnie bez opieki w sprawach skarbowych. Stworzenie takiej stałej opieki bezwzględnie zaoszczędziłoby spółdzielniom dużo kapitału i zdjęłoby z ich bark troskę o fachowe przygotowanie zażaleń i opracowanie interwencji. Nie należy przez to rozumieć, aby rewidenta miały przestać interesować sprawy podatkowe spółdzielni, który to zresztą obowiązek nakłada na niego instrukcja o rewidentach w § 20 pkt. 56. Przepisu instrukcji nie należy jednak interpretować jednostronnie i nie identyfikować go jedynie z dbaniem o to, aby nie miały miejsca ewentualne szkody dla skarbu, lecz również należy dbać o interes spółdzielni, tym więcej, że ten ostatni jest w obecnych warunkach przeważnie narażony na szkodę.

Świadczenia pracodawcy za rozłąkę

Na podstawie dziesiątego rozporządzenia wykonawczego do rozprządzenia z dnia 31 października 1939 r. o unormowaniu warunków pracy oraz ochronie pracy w GG. (Dz. Rozp. Nr 28 z 1942 r.): „żonatym pracownikom fizycznym i umysłowym w prywatnej gospodarce których zatrudnia się poza obrębem miejsca zamieszkania i którzy nawet przy użyciu będących do dyspozycji środków komunikacyjnych nie mogą codziennie wrócić do niego z powodu zbyt wielkiego oddalenia, należy płacić za czas trwania rozłąki za każdy dzień kalendarzowy wynagrodzenie za rozłąkę“. Wynagrodzenie to wynosi od 7 do 9 zł. Z żonatymi pracownikami fizycznymi i umysłowymi stoją na równi owdowiali z dziećmi poniżej 16 lat.

Jeżeli udziela się bezpłatnego utrzymania i pomieszczenia lub jednego z dwojga, to należy obniżyć odpowiednio stawki wynagrodzenia za rozłąkę. Nieżonatym pracownikom fizycznym i umysłowym, którzy nie otrzymują bezpłatnego pomieszczenia, płacić należy za każdy dzień kalendarzowy wynagrodzenie za pomieszczenie w wysokości rzeczywistych kosztów ich ulokowania.

W razie urlopu i niestawienia się do pracy nie należy płacić wynagrodzenia za rozłąkę ani też wynagrodzenia za pomieszczenie. Za usprawiedliwione niestawienie się mogą być jednak zwrócone bieżące koszty za pomieszczenie w miejscu zatrudnienia.

Wyżej omawiane świadczenia na rzecz pracownika było dotychczas nieznane; zastosowanie jego wzbudza cały szereg zastrzeżeń i dlatego wymaga wyjaśnienia.

Z przepisów rozporządzenia wynika, że wynagrodzenie „za rozłąkę“ jest to odszkodowanie: 1. za konieczność wydatkowania pieniędzy za wynajmowanie w miejscu zatrudnienia dodatkowego pomieszczenia pomimo posiadania mieszkania w miejscu zamieszkania, oraz 2. konieczność wykładania pieniędzy za utrzymanie pomimo posiadania i prowadzenia gospodarstwa w miejscu zamieszkania. Jeżeli bowiem pracownik otrzymuje w miejscu zatrudnienia bezpłatne pomieszczenie lub utrzymanie i pieniędzy nie wykłada, to nie otrzymuje części „wynagrodzenia za rozłąkę“, odpowiadającej kosztom świadczenia (utrzymania lub pomieszczenia), które otrzymuje bezpłatnie.

Taki charakter „wynagrodzenia za rozłąkę“ wynika z przepisów § 4, w myśl którego prawo do wynagrodzenia w razie zatrudnienia poza miejscem zamieszkania mają nie tylko pracownicy żonaci, ale również i nieżonaci, w stosunku do których nie może być mowy o żadnej „rozłące“. Wszakże ci ostatni otrzymują tylko wynagrodzenie „za pomieszczenie“ i nie otrzymują wynagrodzenia za „utrzymanie“.

Prawodawca zatem wychodzi z założenia, że pracownicy nieżonaci w miejscu zamieszkania — nie mając tam żony — prowadzą gospodarstwo tylko dla siebie i z chwilą wyjazdu do zatrudnienia nie ponoszą w miejscu zamieszkania wydatków na utrzymanie, ponoszą tam jedynie wydatki na pomieszczenie. W ten sposób nieżonaci, zatrudnieni poza miejscem zamieszkania, ponoszą dwukrotnie wydatki na pomieszczenie i jednokrotnie wydatki na utrzymanie, czyli zatrudnienie poza miejscem zamieszkania powoduje dla nich dodatkowe wydatki na pomieszczenie, nie powoduje zaś dodatkowych wydatków na utrzymanie. Dlatego pierwsze, to znaczy wydatki na pomieszczenie są, drugie natomiast — to znaczy wydatki na utrzymanie — nie są im zwracane.

Przy czym (jest to jeszcze potwierdzenie tezy, że tu nie idzie o zwrot poniesionych wydatków) jeżeli pracownik nieżonaty otrzymuje pomieszczenie w miejscu zatrudnienia bezpłatnie i wydatków na nie nie ponosi, to odnośnego wynagrodzenia nie otrzymuje.

Zastosowaie i jednocześnie potwierdzenie przytoczonych wyżej zasad zawiera również przepis § 3 ust. 2 rozporządzenia, który przyznaje prawo do „wynagrodzenia za rozłąkę“ „pracownikom owdowiałym z dziećmi poniżej 16 lat“. Różnica pomiędzy stosunkiem ojca owdowiałego do dzieci poniżej 16 lat a stosunkiem jego do dzieci powyżej 16 lat polega zwykle na tym, że pierwsze — dzieci poniżej 16 lat — zwykle mieszkają z ojcem i otrzymują od niego pomieszczenie i utrzymanie, dzieci zaś powyżej 16 lat, szczególnie w sferach robotniczych, są według poglądów w prawodawstwie zagranicznym często usamodzielnione i same troszczą się o pomieszczenie i utrzymanie dla siebie. Dlatego w pierwszym przypadku, gdy wdowiec ma dzieci poniżej 16 lat, to (tak samo, jak dla pracowników żonatych) zatrudnienie poza miejscem zamieszkania powoduje dla niego dodatkowe podwójne koszty utrzymania i pomieszczenia: raz jeden w miejscu zatrudnienia dla pracownika samego, drugi raz w miejscu zamieszkania — dla dzieci pracownika. Natomiast w drugim wypadku, gdy wdowiec ma dzieci powyżej 16 lat, to zatrudnienie pracownika poza miejscem zamieszkania nie powoduje dla pracownika dodatkowych podwójnych kosztów utrzymania i pomieszczenia.

Dlatego w pierwszym wypadku pracownik otrzymuje, w drugim zaś nie otrzymuje wynagrodzenia za rozłąkę.

W myśl przytoczonych wywodów pracownik ma prawo do „wynagrodzenia za rozłąkę“ jeżeli jest zatrudniony poza miejscem zamieszkania i wskutek tego dwukrotnie ponosi wydatki na pomieszczenie i na utrzymanie: raz jeden — w miejscu zamieszkania dla żony, lub wdowiec dla dzieci poniżej 16 lat, drugi raz te same wydatki na pomieszczenie i utrzymanie dla siebie samego.

Wynikającą z poprzednich wyjaśnień przesłanką dla przyznania „wynagrodzenia za rozłąkę“ jest po pierwsze istnienie wspólnego zamieszkania pracownika z żoną lub (wdowca) z dziećmi poniżej 16 lat — w miejscowości innej, niż miejsce zatrudnienia. Pojęcie „rozłąki“ (Trennung) może mieć zastosowanie tylko

do członków rodziny, którzy mieszkają razem i wskutek zatrudnienia męża czy ojca poza miejscem zamieszkania zostają rozdzieleni, nie może mieć natomiast zastosowania do tych, którzy nie mieszkali razem.

Dalszą przesłanką dla przyznania „wynagrodzenia za rozłąkę“ stanowi zatrudnienie pracownika poza miejscem zamieszkania jako przyczyna „rozłąki“, a raczej ściślej mówiąc oddzielenie męża od żony, względnie ojca wdowca od dzieci poniżej lat 16. Jeżeli przyczyna jest inna, to pracodawca nie ma obowiązku płacenia wynagrodzenia za rozłąkę. Jeżeli przyczyną rozdzielenia rodziny jest przyjęcie jej głowy do pracy lub przeniesienie służbowe poza miejsce zamieszkania, to pracodawca liczyć się musi z kosztem wynikającym z rozdzielenia i dodatkowymi wydatkami na utrzymanie takiego pracownika. Jeżeli natomiast przyczyną rozdzielenia nie jest samo przyjęcie do pracy lub przeniesienie poza miejsce zamieszkania, lecz okoliczności inne, np. wola żony, nie ma najmniejszej racji, aby pracodawca za to odpowiadał; nie tylko nie ma winy pracodawcy, ale w ogóle nie ma najmniejszego związku między pracodawcą i przedsiębiorstwem pracodawcy a pokrzywdzeniem pracownika.

Nie można twierdzić, aby przesłanką dla otrzymania wynagrodzenia za rozłąkę było pozostawanie pracownika w stanie małżeńskim, prawo bowiem do wynagrodzenia ma nie tylko pracownik żonaty, ale również i wdowiec, mający dzieci poniżej lat 16 i wreszcie pracownik nieżonaty. Różnica między nimi polega tylko na tym, że odpowiednio do rodzaju wydatków, jakie powoduje dla nich zatrudnienie poza miejscem zamieszkania, pierwsi dwaj otrzymują odszkodowanie za wydatki na utrzymanie i na zamieszkanie, zaś trzeci tylko na zamieszkanie. Ale wszyscy trzej — żonaci, wdowcy i nieżonaci — nie otrzymują odszkodowania, jeżeli odnośne świadczenia — utrzymanie i pomieszczenie — otrzymują bezpłatnie. Na tym właśnie polega trzecia przesłanka prawa do wynagrodzenia, aby pracownik nie otrzymywał bezpłatnie świadczeń (utrzymanie i pomieszczenie), które stają się potrzebne w razie zatrudnienia poza miejscem zamieszkania.

O ile chodzi o prawo do wynagrodzenia za rozłąkę obojętną jest rzeczą, w jakiej kolejności następują tutaj trzy fakty, o które idzie: a) małżeństwo pracownika, b) wspólne zamieszkanie męża i żony albo ojca z dziećmi poniżej 16 lat; c) zatrudnienie poza miejscem zamieszkania. Wynagrodzenie się należy przez cały czas, dopóki te trzy fakty współistnieją, np. gdy małżeństwo albo ustanowienie wspólnego zamieszkania nastąpiło wtedy, kiedy mąż już był zatrudniony poza miejscem swego kawalerskiego zamieszkania. Oczywiście jeżeli ustanowienie wspólnego zamieszkania małżonków, np. sprowadzenie się żony do mieszkania męża, zatrudnionego poza tym miejscem zamieszkania, nastąpiło jedynie tylko dla otrzymania wynagrodzenia za rozłąkę — to wynagrodzenia tego pracownik nie otrzyma, gdyż „fraus omnia corrumpit“ — „podstęp psuje wszystko“.

Wady towarów kontyngentowych

U wielu kupców hurtowników, a w szczególności detalistów, między nimi również w spółdzielniach utarło się przekonanie, że dostarczone im towary kontyngentowe względnie zagospodarowane należy przyjąć bez oglądania się na stan i wady towaru. Zwrócić należy uwagę na to, że okoliczności poddania wielu rodzajów towarów zagospodarowaniu przez państwo bynajmniej nie stoi na przeszkodzie praktykowanemu powszechnie w handlu żądaniu wymiany towarów wadliwych lub reklamacji z powodu braków w przesyłkach. W wypadku ustalonych braków i wad należy w pełni stosować wszelkie przepisy kodeksu handlowego dotyczące reklamacji braków i wad dostaw towarowych.

Wśród nabywców słyszy się niejednokrotnie utyskiwania, że dostarczanie dobrego towaru w miejsce wadliwego sprzedający uzależniają od wystarania się o nowe kartki żywnościowe lub karty zapotrzebowania. Wielu kupców wyraża też wątpliwość, czy reklamacje z powodu wadliwej dostawy są w ogóle dopuszczalne, jeżeli chodzi o towary podlegające publicznemu zagospodarowaniu.

Należy jeszcze raz podkreślić, że tak żądanie dostarczenia nowych kart jak i wątpliwości co do obowiązujących na wypadek wadliwej dostawy przepisów kodeksu handlowego są nie na miejscu. Każdy handlujący jak i nabywca, który nie czyni użytku z przysługujących mu praw do zwrotu wadliwych towarów, działa na własne ryzyko i nie może liczyć na interwencję władz.

Terminarz PODATKOWY na MIESIĄC MARZEC 1943 r.

Podatki państwowe

5 marca: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego podatków od energii elektrycznej, pobranych przez dostawcę energii w drugiej połowie lutego.

7 marca: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego podatków dochodowych od uposażeń, potrącanych przez pracodawcę od wypłaconych uposażeń w miesiącu lutym, przy dołączeniu przepisanego zestawienia zatrzymanych potrąceń podatkowych.

10 marca: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego zaliczki na podatek dochodowy za pierwszy kwartał roku kalendarzowego 1943 w wysokości czwartej części podatku dochodowego, jaki wynika z ostatniego rozkładu podatkowego.

10 marca: Wpłata do kasy gminnej (miejskiej) dodatku wojennego do daniny od mieszkańców potrąconego przez pracodawcę w lutym, z dołączeniem przepisanego zgłoszenia.

15 marca: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego zaliczki na podatek obrotowy za miesiąc luty przez podatników, których obrót w roku kalendarzowym 1942 przekroczył 50 000 złotych, z dołączeniem zgłoszenia podatku obrotowego za miesiąc luty.

20 marca: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego podatku od energii elektrycznej potrąconego w pierwszej połowie marca przez dostawcę energii.

Podatki gminne, świadczenia socjalne i inne opłaty

7 marca: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego opłaty do funduszu pracy od tantiem, wypłaconych w miesiącu lutym.

10 marca: Wpłata do właściwej kasy gminnej (miejskiej) daniny od mieszkańców potrąconej w lutym przez pracodawców z dołączeniem przepisanego zgłoszenia.

10 marca: Wpłata do właściwej kasy Ubezpieczalni Społecznej wkładek ubezpieczeniowych od choroby, inwalidzkich, na fundusz emerytalny, od wypadków, bezrobocia i na fundusz pracy od płac wypłaconych w miesiącu lutym.

15 marca: Wpłata podatku od sumy płac za miesiąc luty z dołączeniem przepisanego zgłoszenia podatku od sumy płac.

1 do 31 marca: Wpłata do właściwej kasy gminnej (miejskiej) opłat wodociągowych, kanałowych i za czyszczenie ulic stosownie do nakazu zapłaty.

Rachunkowość Spółdzielni według wskazówek Związku Rewizyjnego

Zamykanie kont towarowych

Konta towarowe muszą więc być tak prowadzone, aby konto zakupu było zamykane rachunkiem Bilansu Zamknięcia, a konto sprzedaży rachunkiem Strat i Zysków. W dotychczasowej praktyce prowadziliśmy konta towarowe jako konta mieszane zamykane w końcu okresu sprawozdawczego obu rachunkami. Przenosiliśmy sumy obrotowe z kont „Sprzedaży“ na konto „Zakupu“, a następnie wypisywaliśmy pozycje zamknięcia jako remanent i uzyskany zysk brutto na danym towarze. Dla przykładu podajemy dotychczasowe sposoby zamykania kont na koncie towaru dla rolników, na karcie sklepowej i na karcie konta głównego.

Nazwa towaru:

Superfosfat

Konto	Strona
30/A/O	1

Dziennik	1942 Data	Dowód	Treść	Jedn. obl.	Ilość		Kupno		Sprzedaż			
									członkom		niezłonkom	
					Przychód	Rozchód	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
			Sumy obrotowe od 1. 7. 1942—30. 6. 1943 . .	kg	60.000	45.350	16.783	2.748	26	8.748	113	3.597
			Manko usprawiedliwione	,,	—	150						
			Przeniesienie sald . . .					12.206	8.722			
			R-k Bilansu Zam. . . .			14.500		4.060			3.484	
			R-k Strat i zysków . .				2.231					
					60.000	60.000	19.014	19.014	8.748	8.748	3.597	3.597

Nazwa towaru: Sklep

Dziennik	1942 Data	Dowód	Treść	Jedn. obl.	Przychód	Rozchód	Kupno Debet	Kupno Credit	Członkom Debet	Członkom Credit	Niezłonkom Debet	Niezłonkom Credit
			Sumy obrotowe od 1. 7. 1942—30. 6. 1943 . .	zł	150.065	109.608	125.721	7.134	115	62.234		39.814
			Manko usprawiedliwione			532						
			Przeniesienie sald . . .					101.933	62.119		39.814	
			R-k Bilansu Zam. . .			39.925		27.949				
			R-k Strat i zysków .				11.295					
					150.065	150.065	137.016	137.016	62.234	62.234	39.814	39.814

Zamykanie kont towarów od rolników następowało podobnie jak podano w przykładach, przy czym salda z kolumny „Zakup od niezłonków“ i Sprzedaż“ przenoszono do kolumny „Zakup od członków“. Zamykanie poszczególnych kont towarowych wymaga stosunkowo dużo czasu nawet wtedy, gdy remanenty towarowe są już wycenione. Zyski względnie straty brutto na poszczególnych towarach oblicza się na specjalnych arkuszach towarowych, względnie w księdze kontroli kont towarowych.

W tym miejscu interesują nas przede wszystkim różnice w zamykaniu kont w porównaniu do dotychczasowej praktyki pod tym względem. Przytoczymy jeszcze przykład zamykania kont głównych towarów dla rolników według dotychczasowych sposobów.

Nazwa konta:

Towary dla rolników — Kupno

Klasa	Konto
3	300
Str.	1

Dziennik	1942 Data	Dowód	Treść	Wartość Debet	Wartość Credit	o	Saldo
			Sumy obrotowe od 1. 7. 1942 do 30. 6. 1943	142.504	9.882		
			Przeniesione saldo z konta 301 . . . . , , , ,		70.841		
			Przeniesione saldo z konta 302 . . . . . . , . .		43.28		
			R-k Bilansu Zamknięcia . . . . , .		3.009		
			R-k Strat i Zysków	13.526			
				156.030	156.030		

Nazwa konta:

Towary dla rolników — Sprzedaż członkom

Klasa	Konto
3	301
Str.	1

Dziennik	1942 Data	Dowód	Treść	Wartość Credit	Debet	0	Saldo
			Sumy obrotowe od 1. 7. 1942 do 30. 6. 1943	141	70.982		
			Przeniesione saldo na konto 300	70.841			
				70.982	70.982		

Nazwa konta:

Towary dla rolników — Sprzedaż niečłonkom

Klasa	Konto
3	302
Str.	1

Dziennik	1942 Data	Dowód	Treść	Wartość Credit	Debet	0	Saldo
			Sumy obrotowe od 1. 7. 1942 do 30. 6. 1943	113	43.411		
			Przeniesione saldo na konto 300	43.298			
				43.411	43.411		

Sumy obrotowe głównych kont towarowych wzięto na podstawie przytoczonych poprzednio kont szczegółowych (superfosfat i sklep). Przy zamykaniu dotychczasowym kont towarowych mogły być różne odmiany techniczne w stosunku do sposobu podanego w artykule. Istota zamknięcia była jednak wszędzie ta sama, w ostatecznym wyniku konto towarów było traktowane jako konto mieszane zapasowo wynikowe. Powstaje obecnie zagadnienie jak należy zamykać konta towarowe, aby z konta zakupu wynikał remanent (R-k Bilansu Zamknięcia), a z konta sprzedaży wynik (R-k Strat i Zysków). Przeprowadźmy więc krótkie rozumowanie. Saldo konta zakupu w końcu okresu sprawozdawczego daje nam wartość zakupionych towarów po cenach własnych w ciągu roku. Remanent towarów po cenach własnych jest nam znany na podstawie inwentury. Ilość towarów zostaje zazwyczaj uzgodniona z pozostałościami książkowymi na podstawie kartotek magazynowych i kolumny „Ilość" w kartotekach towarowych. Jeżeli teraz od wartości zakupionych towarów w ciągu roku odejmiemy remanent otrzymamy wartość sprzedanych towarów w ciągu roku po cenach własnych. Znając obrót towarów sprzedanych i znając wartość tychże towarów sprzedanych po cenach własnych otrzymujemy wynik na obrocie towarowym. Rozbicie kolumn „Zakupu" bądź „Sprzedaży' na obroty z członkami i niečłonkami potrzebne jest nam ze względów organizacyjnych i podatkowych w ciągu roku. W momencie zamykania kont traktujemy oba konta jako jedną całość, przeprowadzając odpowiednie przeksięgowania.

Obecnie podamy na przykładach sposób zamykania kont stosownie do powyżej przeprowadzonego rozumowania. Operujemy tymi samymi kontami, które podaliśmy przy zamykaniu kont towarowych, jako kont mieszanych. Z nowym sposobem zamykania kont towarowych należy się nieco oswoić, przerabiając kilka wziętych z życia przykładów.

Mówimy cały czas o zamykaniu kont w końcu roku. Gdyby w naszych spółdzielniach rolniczo-handlowych przeksięgowywano wartość własną sprzedanych towarów co miesiąc, lub co kwartał, wtedy już na podstawie bilansów surowych otrzymalibyśmy wartość remanentów oraz osiągnięte wyniki na towarach. Bilans surowy w tej formie dawałby dużo lepsze informacje o stanie finansowym i wynikach prac spółdzielni, niż to ma miejsce dotychczas.

Zamykanie szczegółowych kont towarowych

Nazwa towaru: Superfosfat

Dziennik	1942 Data	Dowód	Treść	Jedn. obl.	Ilość: Przychód	Ilość: Rozchód	Kupno: Debet	Kupno: Credit	Sprzedaż członkom: Debet	Sprzedaż członkom: Credit	Sprzedaż niečłonkom: Debet	Sprzedaż niečłonkom: Credit
			Sumy obrotowe od 1. 7. 1942 do 30. 6. 1943	kg	60.000	45.350	16.783	2.748	26	8.748	113	3.597
			Manko usprawiedliwione			150						
			Przeniesione obroty z 302 na 301						113	3.597	3.597	113
			Wart. własna sprzedanego towaru					9.975	9.975			
					60.000	45.500	16.783	12.723	10.114	12.345	3.710	3.710
			R-k Bilansu Zam. . .			14.500		4.060				
			R-k Strat i Zysków . .						2.231			
					60.000	60.000	16.783	16.783	12.345	12.345		

Nazwa towaru: Sklep

Dziennik	1942 Data	Dowód	Treść	Jedn. obl.	Ilość		Kupno		Sprzedaż			
									niečłonkom		członkom	
					Przychód	Rozchód	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
			Sumy obrotowe od 1. 7. 1942 do 30. 6. 1943 . .	zł	150.065	109.608	125.721	7.134	115	62.234		39.814
			Manko usprawiedliwione			532						
			Przeniesione obroty z 302 na 301							39.814	39.814	
			Wart. własna sprzedanego towaru					90.638	90.638			
					150.065	110.140	125.721	97.772	90.753	102.048	39.814	39.814
			R-k Bilansu Zam. . .			39.925		27.949				
			R-k Strat i Zysków . .						11.295			
					150.065	150.065	125.721	125.721	102.048	102.048		

Zamykanie głównych kont towarowych

Nazwa konta:

Towary dla rolników — Kupno

Dziennik	1942 Data	Dowód	Treść	Wartość Debet	Wartość Credit	Saldo
			Sumy obrotowe od 1. 7. 42 do 30. 6. 43 . .	142.504.—	9.882.—	
			Wartość zakupu sprzed. tow.		100.613.—	
			R-k Bilansu Zamknięcia		32.009.—	
				142.504.—	142.504.—	

Towary dla rolników — Sprzedaż członkom

Dziennik	1942 Data	Dowód	Treść	Wartość Debet	Wartość Credit	Saldo
			Sumy obrotowe od 1. 7. 42 do 30. 6. 1943 . .	141.—	70.982.—	
			Przeniesione saldo z konta 302		43.298.—	
			Wartość zakupu sprzed. tow.	100.613.—		
			R-k Strat i Zysków	13.526.—		
				114.280.—	114.280.—	

Towary dla rolników — Sprzedaż niečłonkom

Dziennik	1942 Data	Dowód	Treść	Wartość Debet	Wartość Credit	Saldo
			Sumy obrotowe od 1. 7. 42 do 30. 6. 1943 . .	113.—	43.411.—	
			Przeniesione saldo na konto 301	43.298.—		
				43.411.—	43.411.—	

WYDAWNICTWA

Dr. Tomasz Lulek:

Zasady księgowości kupieckiej: Część III. Metodyka przebitkowa

Książka powyższa, która niedawno ukazała się na półkach księgarskich stanowi obecnie bodaj jedyny polski podręcznik księgowości przebitkowej w zastosowaniu dla przedsiębiorstw handlowych.

Treść podręcznika ujęta jest w krótkie rozdziały stanowiące pewną całość i zaopatrzone odpowiednimi tytułami. Wspomniawszy na początku o istocie i zaletach rachunkowości prowadzonej metodą przebitkową, omawia autor kolejno cechy kart kontowych, kart dzienników i aparatu do księgowania.

Na podanym w książce przykładowym planie kont, po omówieniu reguł kontowania, przeprowadzono w §§ 12 i 13 przykład księgowania zaszłości z całego miesiąca w przedsiębiorstwie handlowym, zamieszczając odpowiednie wzory wpisów na kartach kontowych i w dzienniku.

Po przykładzie następują uwagi o technice księgowania, o sporządzaniu bilansu surowego, o wprowadzaniu bilansu otwarcia, wreszcie o bilansie zamknięcia i zamykaniu kont, wszystko na dzienniku jednoszpaltowym.

Dalsze rozdziały traktują o sposobach księgowania, uzgadniania sporządzania bilansów w dzienniku trójkolumnowym, tj. mających osobną szpaltę na obroty z dłużnikami, wierzycielami i wreszcie osobną dla kont rzeczowych. W zastosowaniu do dzienników trójkolumnowych omówiono dalej sposoby grupowania zapisów oraz możliwości podziału pracy przez prowadzenie kilku dzienników.

Końcowe rozdziały książki zajmują się ponadto nowoczesnymi sposobami księgowania maszynowego, oraz metodami dotyczącymi rachunkowości tajnej stosowanej czasem w przedsiębiorstwach.

Książka chociaż jest dalszym ciągiem poprzednich dwu tomów rachunkowości kupieckiej, stanowi jednak dla siebie odrębną całość. Książka odbiega w wielu miejscach od rozpowszechnionej już przed wojną i obecnie terminologii w szczególności niewiadomo dlaczego klasy planu kont oznaczył autor zaczynając od 1 kończąc na 0, gdy tymczasem stosowany wszędzie w klasyfikacji system dziesiętny zaczyna się od 0 a kończy na 9.

Wyrażamy jednak przekonanie, że osoby znające praktycznie księgowość podwójną tabelaryczną czy włoską mogą z tego podręcznika nauczyć się metod pracy w rachunkowości przebitkowej. Omawiana w podręczniku dra Lulka rachunkowość przebitkowa dość znacznie różni się od rachunkowości przebitkowej w spółdzielniach rolniczo-handlowych. Księgowość nasza jest udoskonalona przede wszystkim przez wprowadzenie do kartotek buchalteryjnych również kontroli ilościowej towarów. Nie mniej jednak przeczytanie tej książki obejmującej około 100 stron jest celowe i pożyteczne i dla pracowników buchalterii powiatowych spółdzielni rolniczo-handlowych.

DO WSZYSTKICH SPÓŁDZIELNI!

Redakcja „Spółdzielcy" już wielokrotnie zwracała się do Spółdzielni z prośbą o zastosowanie się przy posyłaniu tekstów ogłoszeń statutowych lub ustawowych do zarządzenia Komisarza Państwowej Rady Spółdzielczej z dnia 16 lutego 1942 r. umieszczonego w Numerze 5 „Spółdzielcy" z dnia 10 marca 1942 na stronie 108.

Według tego zarządzenia wszystkie spółdzielnie mają teksty ogłoszeń, które w myśl przepisów statutów względnie ustawy o spółdzielniach winny być umieszczane w organie przeznaczonym do ogłoszeń spółdzielni, przesyłać wprost do Centrali Związku Rewizyjnego Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie w Krakowie, ul. Straszewskiego 43.

Mimo to spółdzielnie nie stosują się do tego zarządzenia, a przesyłają teksty ogłoszeń do Wydawnictwa Rolniczego.

Redakcja uprasza wszystkie spółdzielnie, aby we własnym interesie ściśle stosowały się do zarządzenia Komisarza Państwowej Rady Spółdzielczej i wszelkie ogłoszenia, jakie mają się ukazać w „Spółdzielcy", przesyłały wprost pod adresem: Związek Rewizyjny Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie, Centrala, Kraków, Straszewskiego Nr. 43, I. p.

Spółdzielnie należące do Związku Rewizyjnego Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie mogą ogłoszenia przesyłać za pośrednictwem swojego Związku Okręgowego, o ile to nie opóźni sprawy. W razie nagłości ogłoszenia lepiej jest przesyłać tekst wprost do Centrali, a odpis tekstu do Związku Okręgowego. W takim wypadku jednak należy Związek Okręgowy równocześnie zawiadomić, że Centrala otrzymała ogłoszenie bezpośrednio, a to w celu unikania podwójnego przysyłania ogłoszenia raz ze spółdzielni wprost, a następnie przez Związek Okręgowy powtórnie.

OGŁOSZENIA REJESTROWE I STATUTOWE

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW: N-ry DOLNE Z PRAWEJ STRONY: Nr ogłoszenia w piśmie i kolejność ogłoszeń kilkakrotna.

CENNIK OGŁOSZEŃ SPÓŁDZIELNI: Ogłoszenia rejestrowe: pierwszy wpis — zł 80.—; zmiany w rejestrze — zł 30.—; za każde ogłoszenie likwidacyjne — zł 30.—. Ogłoszenie o walnym zgromadzeniu — zł 45.—. Ogłoszenie bilansu w tabeli — zł 80.—, oddzielnie — zł 160.—.

Rejestracja nowych statutów

Nr. I. Rp. 3/43. I. RS. V. 102.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru spółdzielni, 1. Nr. kolejny wpisu: 1, 2. firma: spółdzielnia Spożywców „Siew" w Żurawiczkach z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba Żurawiczki. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami, 3. Przedmiot przedsiębiorstwa: spółdzielnia będzie organizować i prowadzić wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmować działalność społeczno-kulturalną, w szczególności zaś będzie kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawać je detalicznie swoim członkom. Ponadto spółdzielnia będzie: a) przejmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku: b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną, związaną z działalności spółdzielni. Uwaga do § 3 ustępu 1: walne zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z nieczłonkami. Udział wynosi 25 zł płatny zaraz 15 zł. reszta do 6 miesięcy. Członkowie zarządu: Józef Piątek, Antoni Szczepański i Stanisław Buczkowski. a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń Dziennik urzędowy, c) rok obrachunkowy kalendarzowy, d) zarząd składa się z 3 osób powołanych przez radę nadzorczą. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie, e) ograniczenia uprawnień zarządu zawarte są w § 29 statutu, g) przepisy o likwidacji ustawowe. Data wpisu 23 stycznia 1943 r. Rs. 836 a.

II. RS. III. 382.

Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 27 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Rolnik" w Wojakowej z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni jest Wojakowa. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z nieczłonkami. Udział wynosi 30 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 30 złotych. Członkami Zarządu są: Jarzmik Ludwik, Chrzan Alojzy, Wiercioch Franciszek. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs. 839.

II. RS. III. 398.

Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Jedność" w Zakliczynie n/D. z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni jest Zakliczyn n/D. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z nieczłonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi kwotę odpowiadającą pełnej sumie zadeklarowanych udziałów. Członkami Zarządu są: Jan Majewski,

Michał Grzegorczyk, Wincenty Karbowski. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs. 839 a.

Nr. akt. I. Rp. 80/42. I. RS. V. 99.
Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział I. cywilny w osobie Sędziego S. O. Ledóchowskiego w obecności protokolanta st. rej. Kruczka po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 1942 r. sprawy Jana Drausa i tow. w Swilczy o wpisanie do rejestru spółdzielni nowo założonej firmy postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 99. następujące dane: Firma: Mleczarnia Spółdzielcza w Swilczy z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba: Swilcza. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przerobu i zbytu nabiału i jaj, dostarczanych przez członków oraz wspólne nabywanie i dostarczanie członkom artykułów, potrzebnych w gospodarstwie hodowlanym i nabiałowym. Spółdzielnia ma prawo zakładać na terenie swej działalności mleczarnie, zbiornice mleka i jaj, śmietanczarnie, składy, filie, sklepy, pijalnie mleka oraz zakłady dla wyrobu serów i innych produktów nabiałowych. Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. Spółdzielnia może nadto rozszerzyć swą działalność na producentów mleka i jaj z terenu swego działania, nie będących jej członkami. Udział wynosi 10 zł, płatne 4 zł zaraz, reszta w trzech ratach miesięcznych. Członkowie zarządu: Jan Draus, Bronisław Jabłoński, Tadeusz Zduń. a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń Dziennik urzędowy, c) rok obrachunkowy kalendarzowy, d) zarząd składa się z 3 osób powołanych przez Radę nadzorczą. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie, e) ograniczenia uprawnień zarządu są zawarte w § 11 statutu, g) przepisy o likwidacji ustawowe. Data wpisu 11 grudnia 1942 r. Rs. 843

Nr. I. Rp. 1/43. I. RS. V. 101.
Sąd Okręgowy w Rzeszowie, dnia 7 stycznia 1943 r. postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 101. Firma spółdzielni: Spółdzielnia Spożywców Praca w Łańcucie z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba: Łańcut. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: Spółdzielnia będzie organizować i prowadzić wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmować działalność społeczno-kulturalną w szczególności zaś będzie kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawać je detalicznie swoim członkom. Ponadto spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku; b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze: skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek; c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną, związaną z działalnością spółdzielni. Uwaga do § 3 ustępu 1: walne zgromadzenie może zezwolić na działalność gopodarczą i z niečzłonkami. Udział wynosi 50 zł. płatny zaraz 25 zł. reszta do 5 miesięcy. Członkowie zarządu: Józef Czechowicz, Stanisław Firla, Eustachy Jarosz. a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń Dziennik urzędowy, c) rok obrachunkowy kalendarzowy, d) zarząd składa się z 3 osób powołanych przez radę nadzorczą. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie, e) ograniczenia uprawnień zarządu zawarte są w § 29 statutu, f) przepisy o likwidacji ustawowe. Data wpisu 7 stycznia 1943 r. Rs. 845.

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie, dokonano następującego wpisu: W dniu 12 listopada 1942 r. spółdzielnię pod firmą: Spółdzielnia Spożywców „Strzecha" z odp. udział. w Rzejowicach S. 122. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych, kupno hurtowe, przerabianie i wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego i gospodarczego i odsprzedaż detaliczna członkom. Przyjmowanie wkładów oszczędnościowych, wymiana płodów rolnych, działalność kulturalno-oświatowa. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niečzłonkami. Wysokość jednego udziału wynosi zł. 25.— Przy zapisaniu się do spółdzielni musi być wpłacone zł. 15.— zaś pozostała suma w ciągu 10 miesięcy. Zarząd stanowią: Wosik Jan, Zaborowski Piotr, Hurko Franciszek. Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. Wszelkie ogłoszenia wymagane ustawą będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Rok kalendarzowy jest zarazem rokiem obrachunkowym. Zarząd składa się z trzech członków powołanych na czas nieograniczony przez Radę Nadzorczą z pośród członków. Do Zarządu należy: a) bezpośrednie zarządzanie sprawami gospodarczymi, administracyjnymi i organizacyjnymi spółdzielni, b) odbiór oraz wydawanie gotówki oraz papierów wartościowych spółdzielni, c) wystawianie i przyjmowanie weksli oraz innych zobowiązań w granicach sumy zadłużenia, ustanowionej uchwałą Walnego Zgromadzenia, d) zawieranie umów i kontraktów w granicach statutowej działalności spółdzielni, e) zastępowanie spółdzielni w sądach, urzędach i wobec osób trzecich, f) przyjmowanie członków, g) przyjmowanie i zwalnianie pracowników i zawieranie z nimi umów, wydawanie pełnomocnictw osobom pracującym w spółdzielni i ustanawianie regulaminów służbowych, h) ubezpieczenie majątku spółdzielni, i) zwoływanie Walnych Zgromadzeń, i) uczestniczenie w zebraniach Rady Nadzorczej i Zgromadzeń Walnych celem przedstawienia sprawozdań z działalności spółdzielni. Oświadczenia w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie spółdzielni. Kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. Rozwiązanie i likwidacja spółdzielni następuje wedle przepisów ustawy". Rs. 860

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie, dokonano następującego wpisu: W dniu 14 grudnia 1942 r. spółdzielnię pod firmą „Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość" z odp. udział. w Gosławicach S. 123. Spółdzielnia organizuje i prowadzi wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmuje działalność społeczno--kulturalną, w szczególności kupuje hurtowo, przerabia oraz wytwarza artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedaje je swoim członkom. Przyjmuje wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku. Wymienia płody rolne na artykuły spożywcze. Skupuje płody rolne, przerabia i zbywa na własny i komisowy rachunek. Prowadzi wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością spółdzielni. Udział wynosi 25 zł, przy wpisaniu się do spółdzielni musi być wpłacone 10 zł. Pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej 3 miesięcy. Wpisowe wynosi 1 zł. Zarząd stanowią: Tomicki Mieczysław, Chudkiewicz Bolesław, Kowalski Feliks. Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. Wszelkie ogłoszenia wymagane ustawą będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spożywców. Rok kalendarzowy jest zarazem rokiem obrachunkowym. Zarząd składa się z trzech osób powołanych na czas nieograniczony przez Radę Nadzorczą z pośród członków spółdzielni. Zarząd podpisuje za spółdzielnię w ten sposób, że pod pieczątką firmy spółdzielni podpisują co najmniej dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. Likwidacja według przepisów ustawy o spółdzielniach i ustaw ogólnych. Rozwiązanie następuje według przepisów ustawy". Rs. 860a

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie, dokonano następującego wpisu: W dniu 31 grudnia 1942 r. spółdzielnię pod firmą „Rejonowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Koniecpolu z odp. udział. S. 124. Spółdzielnia posiada filię w Przyrowie. Odpowiedzialność członków za zobowiązania udziałami. Spółdzielnia zakupuje, przerabia i zbywa płody rolne na własny i komisowy rachunek oraz kupuje i sprzedaje przedmioty i towary potrzebne w gospodarstwach rolnych i domowych. Udział wynosi 75 zł. Każdy członek powinien przy przystąpieniu zadeklarować przynajmniej jeden udział. Zadeklarowane udziały płatne są zaraz przy przystąpieniu. Zarząd stanowią: Leonard Kosmalski Władysław Babczyński, Józef Mycka. Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. Wszelkie ogłoszenia wymagane przez ustawę i statut powinny być umieszczane w „Poradniku Spółdzielni" i „Czasopiśmie Spółdzielni Rolniczych". Rok obrachunkowy trwa od dnia 1 lipca do 30 czerwca. Zarząd składa się z trzech członków powołanych przez Radę Nadzorczą z pośród członków spółdzielni na 3 lata. Zarząd przedstawia spółdzielnię i prowadzi jej sprawy w sądzie i poza sądem bez osobnych pełnomocnictw i podpisuje za spółdzielnię pod firmą spółdzielni przez co najmniej dwóch członków. Zarządowi nie wolno przyjmować wkładów oszczędnościowych, wydawać towarów na kredyt, udzielać komukolwiek gwarancji i żyr grzecznościowych, brać grzecznościowych weksli, żyr lub gwarancyj, nabywać, obciążać i zbywać bez zezwolenia Rady Nadzorczej nieruchomości, jako też zaciągać zobowiązań. Likwidacja i rozwiązanie spółdzielni odbywa się wedle ustawy o spółdzielniach i ustaw ogólnych". Rs. 860b

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie, dokonano następującego wpisu: „W dniu 21 grudnia 1942 r. spółdzielnię pod firmą „Spółdzielnia Spożywców „Uczciwość" z odpow. udział. w Kościelcu S 126. Odpowiedzialność członków udziałami. Spółdzielnia kupuje hurtowo, przerabia oraz wytwarza artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedaje je detalicznie swoim członkom. Ponadto przyjmuje wkłady oszczędnościowe, wymienia płody rolne, przerabia i zbywa na własny i komisowy rachunek, prowadzi działalność kulturalno-oświatową i społeczną. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność z niečzłonkami. Udział wynosi 25 zł, z czego 15 zł płatne jest zaraz przy zapisaniu się, reszta winna być wpłacona w ciągu sześciu miesięcy. Wpisowe wynosi 1 zł. Zarząd stanowią: Władysław Gawron, Jan Kuban, Madejski Jan. Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. Wszelkie ogłoszenia wymagane przez ustawę i statut umieszczane będą w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy. Zarząd składa się z trzech osób powołanych przez Radę Nadzorczą, z pośród członków spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawie kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. Rozwiązanie i likwidacja spółdzielni następuje wedle ustawy o spółdzielniach i ustaw ogólnych". Rs. 860c

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie, dokonano następującego wpisu W dniu 8 stycznia 1943 r. spółdzielnię pod firmą: Spółdzielnia Spożywców „Źródło" w Mirowie z odp. udział. S. 127. Spółdzielnia kupuje hurtowo, przerabia oraz wytwarza artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedaje je detalicznie swoim członkom. Ponadto przyjmuje wkłady oszczędnościowe, wymienia płody rolne na artykuły spożywcze, przerabia i zbywa na własny i komisowy rachunek, prowadzi działalność kulturalno-oświatową i społeczną. Udział wynosi 50 zł, z czego 30 zł płatne jest zaraz przy zapisaniu się, reszta winna być wpłacona w ciągu dwóch tygodni po zapisaniu się. Wpisowe wynosi 5 zł. Tylko Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność i z niečzłonkami. Zarząd stanowią: Konarski Leon, Ciepielowski Jan, Szecówka Mieczysław. Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. Wszelkie ogłoszenia wymagane przez ustawę i statut umieszczane będą w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy. Liczba członków zarządu wynosi trzech wybranych przez Radę Nadzorczą na czas nieograniczony z pośród członków spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu pod stemplem firmy. Kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą. Likwidacja i rozwiązanie spółdzielni następuje wedle ustawy o spółdzielniach. Rs. 860d

Nr. I. Rp. 8/43. I. R. S. V. 105. Dnia 17 lutego 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie w sprawie Michała Spirały i tow. w Staromieściu o wpisanie do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 105. 1. Nr. kolejny wpisu: 1. 2. Firma spółdzielcza Zlewnia Mleka w Staromieściu z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba: Staromieście. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest prowadzenie wspólnego zbierania i zbytu nabiału i jaj dostarczanych przez Okręgową Mleczarnię w Rzeszowie przez członków, oraz wspólnego nabywania i dostarczanie członkom artykułów, potrzebnych w gospodarstwie hodowlanym i nabiałowym. Spółdzielnia może nadto rozszerzyć swą działalność na producentów mleka i jaj z terenu swego działania, nie będących jej członkami. Udział wynosi 10 zł. Członkowie zarządu: Michał Spirała, Władysław Bereś, Grzegorz Świder. a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń: Dziennik urzędowy, c) rok obrachunkowy kalendarzowy, d) zarząd składa się z 3 osób powołanych przez Radę nadzorczą. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie, e) ograniczenia uprawnień zarządu zawiera art. 17 statutu, ad g) przepisy o likwidacji ustawowe. Data wpisu 10 lutego 1943 r. Rs. 864

Nr. I. Rp. 86/42. I. R. S. V. 103. Sąd Okręgowy w Rzeszowie w sprawie wpisania do rejestru spółdzielni nowo założonej firmy postanawia: wpisać 1. Nr. kolejny wpisu 1. 2. firma: Spółdzielnia Spożywców „Zgoda" w Kopkach z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba: Kopki. Odpowiedzialność członków: zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: spółdzielnia będzie organizować i prowadzić wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmować działalność społeczno-kulturalną, w szczególności zaś będzie kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawać je detalicznie swoim członkom. Ponadto spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku; wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze; skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek; c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność

kulturalno-oświatową i społeczną, związaną z działalnością spółdzielni. Uwaga do § 3 ustępu 1: walne zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niezłonkami. Udział wynosi 25 zł. płatny zaraz w całości. Członkowie zarządu: Józef Haliniak, Wojciech Wojtaś, Franciszek Niedbała; a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń: Dziennik urzędowy, c) rok obrachunkowy: kalendarzowy, d) zarząd składa się z 3 osób powołanych przez Radę nadzorczą. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie, e) ograniczenia uprawnień zarządu zawarte są w § 29 statutu ad g) przepisy o likwidacji ustawowe. Data wpisu: 15 lutego 1943 r. Rs. 865.

Zmiany statutów

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Orchowcu z odpowiedzialnością udziałami uchwaliło w dniu 11 grudnia 1942 r. obniżyć dotychczasowy udział członkowski wynoszący zł. 30.— z tym, że udział jest płatny 2 zł. przy przystąpieniu, a reszta w 28 ratach miesięcznych. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższe zmiany do zgłoszenia swych pretensyj, celem ich zaspokojenia. Wierzycieli, którzy w ciągu trzech miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia nie zgłoszą się do Spółdzielni, uważać się będzie za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 822/Ogł. III

Uchwałą Walnego Zebrania członków Spółdzielczej Składnicy Nabiału w Malawie, odbytym w dniu 31 stycznia 1943 r. postanowiono zmienić wysokość udziału z 25 zł od członka na 10 zł od krowy. W związku z powyższą zmianą, Spółdzielnia podaje do wiadomości, że gotowa jet na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego (trzeciego) ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych jeszcze lub spornych, że jednak wierzycieli którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 850/Ogł. II

Uchwałą Walnego Zebrania członków Spółdzielni Mleczarskiej w Krasnem, odbytego dnia 1 lutego 1943 postanowiono znieść dotychczasową dodatkową odpowiedzialność za zobowiązania Spółdzielni, oraz zmienić wysokość udziału na 10 zł od krowy zamiast dotychczasowej wysokości 25 zł od członka. Równocześnie w miejsce dotychczasowego statutu przyjęto statut nowy według wzoru Związku Rewizyjnego Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie. W związku z powyższym Spółdzielnia zawiadamia, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego (trzeciego) ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych jeszcze lub spornych, że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu 3-ch miesięcy od tego dnia uważać się będzie za zgadzających się na zamierzona zmianę. Sp. 851/Ogł. II

Uchwałą Walnego Zgromadzenia członków Spółdzielni Mleczarskiej w Stobocznej, odbytego w dniu 24 stycznia 1943 r. zniesiono odpowiedzialność dodatkową członków za zobowiązania Spółdzielni oraz zmieniono wysokość udziału z 20.— Zł. od członka, na 10 Zł. od krowy. W związku z powyższą zmianą Spółdzielnia podaje do wiadomości, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego (trzeciego) ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych jeszcze lub spornych, że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu 3-ch miesięcy od tego dnia uważać się będzie za zgadzających się na zamierzona zmianę. Sp. 852/Ogł. II

Uchwałą Walnego Zgromadzenia członków Spółdzielni Mleczarskiej w Mrowli, postanowiono obniżyć dotychczasową wysokość udziału ze Zł. 25.— na Zł. 10.—. Równocześnie w miejsce dotychczasowego statutu przyjęto statut nowy według wzoru Związku Rewizyjnego Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie. W związku z powyższym Spółdzielnia podaje do wiadomości, że gotowa jest zaspokoić na żądanie wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego (trzeciego) ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych jeszcze lub spornych, że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu 3-ch miesięcy od tego dnia uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 853/Ogł. II

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Kasy Stefczyka w Opolu Lub., Spółdzielni z odpowiedzialnością nieograniczoną uchwaliło jednogłośnie w dniu 6 września 1942 r. zmienić odnośne artykuły statutu w ten sposób, że 1. Znosi się dodatkową odpowiedzialność nieograniczoną członków za zobowiązania Spółdzielni i przyjmuje się odpowiedzialność pięciokrotną w stosunku do zadeklarowanego udziału. 2. Udział członkowski wynoszący dotychczas zł. 25.— podwyższa się do zł. 50.—. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższe zmiany do zgłaszania Kasie swych pretensyj, celem ich zaspokojenia. Wierzycieli, którzy w ciągu trzech miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia nie zgłoszą się do Spółdzielni, uważać się ich będzie za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 837/Ogł. I

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Dębicy powzięła na Walnym Zgromadzeniu w dniu 19 grudnia 1942 uchwałę w przedmiocie przyjęcia wzorowego statutu, opracowanego przez Związek Rewizyjny Spółdzielni w GG. Z uwagi na przepis § 46 dotychczasowego statutu Spółdzielni, który wobec przyjęcia statutu wzorowego został uchylony i zgodnie z art. 73 ustawy o spółdzielniach podaje się do wiadomości, że Spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty, potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych. Wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 842/Ogł. I

Na Walnych Zebraniach: Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej z odpow. udz. w Dębicy i Spółdzielni: Składnica Kółek Rolniczych z odpow. udz. w Dębicy, odbytych w dniu 19 grudnia 1942, uchwalono połączenie się obu Spółdzielni z tym, że Spółdzielnią przejmującą będzie Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Dębicy a Spółdzielnią przejętą „Składnica Kółek Rolniczych" w Dębicy. Podstawą prawną połączenia jest obowiązujący statut Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Dębicy, podstawą rachunkową bilanse obu Spółdzielni sporządzone na dzień 30 czerwca 1942. Sp. 842a/ Ogł. I

Walne Zgromadzenie Składnicy Kółek Rolniczych, Stowarzyszenia Spółdzielczego z ograniczoną odpowiedzialnością w Rymanowie, uchwaliło w dniu 15 grudnia 1942 r. zmienić statut i przyjąć nowy. W związku z tym uchwalono znieść dodatkową odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni, pozostawiając odpowiedzialność udziałami. Spółdzielnia oświadcza, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty, potrzebne na zaspokojenie wierzytelności niepłatnych jeszcze lub spornych. Wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w ciągu trzech miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia, uważać będziemy za zgadzających się na zamierzone zmiany w statucie. Sp. 844/Ogł. I

Na odbytym w dniu 31 stycznia 1943 r. Walnym Zebraniu Członków Opolskiej Spółdzielni Kredytowej w Opolu z o. o., w związku z przeprowadzanym połączeniem z Kasą Stefczyka w Opolu, postanowiono obniżyć wysokość udziału członkowskiego ze zł. 100.— na zł. 50.—. W związku z tym na podstawie Art. 73 Ustawy o spółdzielniach, Opolska Spółdzielnia Kredytowa w Opolu gotowa jest na żądanie, zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia. Jednocześnie zaznaczam, że wierzycieli, którzy nie zgłoszą swych pretensyj do spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Wszelkie roszczenia i zarzuty zgłoszone być mają w ustawowym terminie pod adresem Likwidatora z urzędu Reginy Stopnickiej-Czyżewicz. Puławy, ul. Parkstraße Nr. 43. Sp. 846/Ogł. I

II. RS. I. 33 Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 10 grudnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Tarnowie, że Spółdzielnia rozszerzyła swą działalność i na niezłonków i że udział podwyższony został na 50 złotych. Rs. 840

I. RS. 74/42.

Sąd Okręgowy Wydział I w Stryju. Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Stryju wpisano dnia 22 października 1942 r. pod Nr. I. RS. IV. 74/42 następujące dane: 1) Firma: „Rolnik" spółdzielnia rolniczo-handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Chodorowie, siedziba m. Chodorów, 2) Przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni jest zakup, przeróbka i zbyt płodów rolnych na własny i komisowy rachunek oraz kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w gospodarstwach rolnych i domowych członków i niezłonków, 3) Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony, 4) Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami, 5) Udział wynosi 50 zł. i jest płatny w $^1/_5$ części przy zadeklarowaniu a reszta w czterech równych ratach kwartalnych, 6) Zarząd składa się z 3 osób. Zarząd przedstawia spółdzielnię i prowadzi jej sprawy w sądzie i poza sądem. Zarząd podpisuje za spółdzielnię w ten sposób, że pod firmą spółdzielni podpisują się łącznie co najmniej dwaj członkowie zarządu. Ograniczenia uprawnień zarządu zawarte są w przepisie § 21 statutu, 7) Ogłoszenia spółdzielni umieszcza się w czasopiśmie „Spółdzielca" oraz w „Amtlicher Anzeiger für das Generalgouvernement", 8) Rok obrachunkowy trwa od dnia 1 lipca do dnia 30 czerwca, 9) Na członków zarządu wybrano: ks. Konstantego Kruczka, Jana Gizę, Tomasza Dobrzańskiego. Rs. 848.

Sąd Okręgowy. Wydział I. Nowy Sącz, dnia 12. 2. 1943. I. RS. I. 102. W sprawie rejestrowej Towarzystwa Zaliczkowego, spółdz. z nieogr. odpow. w Grybowie wyznacza się na zasadzie art. 73 ust. 3 i 4 ustawy o spółdzielniach rozprawę na dzień 19 marca 1943, godz. 10, sala nr 122 II p. nad zamierzoną zmianą statutu co do odpowiedzialności dodatkowej członków i w tym celu wzywa się wszystkich wierzycieli tej spółdzielni, by swe niezaspokojone dotąd roszczenia zgłosili i ewentualnie wnieśli sprzeciwy co do zamierzonej zmiany statutu. Rs. 876

Nr. I. R. S. II. 67. Dnia 4 lutego 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie w sprawie Spółdzielni Mleczarskiej w Nosówce o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian, postanowił wpisać do rejestru II. 67 następujące dane: I. Firma brzmi: Mleczarnia Spółdzielcza w Nosówce z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba: Nosówka. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. II. Przedmiot przedsiębiorstwa: Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przerobu i zbytu nabiału i jaj, dostarczanych przez członków oraz wspólne nabywanie i dostarczanie członkom artykułów, potrzebnych w gospodarstwie hodowlanym i nabiałowym.

Spółdzielnia ma prawo zakładać na terenie swej działalności mleczarnie, zbiornice mleka i jaj, śmietanczarnie, składy, filie, sklepy, pijalnie mleka oraz zakłady dla wyrobu serów i innych produktów nabiałowych. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Spółdzielnia może nadto rozszerzyć swą działalność na producentów mleka i jaj z terenu swego działania nie będących jej członkami. Data wpisu 13 lutego 1943 r. Rs. 863.

II. RS II. 286. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 5 grudnia 1942 wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie „Jedność" Spółdzielnia Rolniczo-Spożywcza w Wadowicach dolnych z odpowiedzialnością udziałami, że odwołano członka Zarządu Stanisława Początka, a w miejsce jego powołano Stanisława Żołędzia i że rok obrachunkowy trwa od 1 lipca do 30 czerwca. Rs. 866

II. RS III. 292. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 5 grudnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie „Lichwinianka" Spółdzielnia Rolniczo-Spożywcza w Lichwinie z odpowiedzialnością udziałami, że udział wynosi 25 zł. Zadeklarowane udziały wpłaca się w ½ części przy zadeklarowaniu, a resztę w 2 równych ratach kwartalnych, które Zarząd może potrącić przy wypłatach za dostarczone produkty. Rs. 866 a.

Rejestracja członków zarządu

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 16 stycznia 1943. I. RS. I. 41. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie Bank Podhalański Spółdzielczy z ogr. odpow. w Zakopanem, iż ustąpił z zarządu dyr. Stanisław Roj — na zastępcę członka zarządu wybrany Józef Trzebunia Tomuś. Rs. 832.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 15 stycznia 1943. I. RS. I. 47. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie Bank Spółdzielczy z ograniczoną odpowiedzialnością w Limanowej, iż w dniu 19 grudnia 1942 w miejsce Starakiewicza Stanisława wybrano do zarządu Teodora Smolawę. Rs. 832 a.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 15 stycznia 1942. I. RS. II. 39. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie Składnica Kółek Rolniczych w Grybowie, stow. spółdz. z ogr.. odpow., iż w dniu 5 października 1942 w miejsce Józefa Mordarskiego wybrano do zarządu Władysława Wiśniowskiego. Rs. 832 b.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Spożywców „Niwa" w Dylągówce o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 140. następujące dane: I. Członkowie zarządu: Feliks Dziak, Antoni Makara, II. wykreślono: Walentego Rożka, Franciszka Mitręgę. Data wpisu 29 stycznia 1943 r. Rs. 835.

II. RS. III. 364. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 5 grudnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Radomyślanka" w Radomyślu Wielkim z odpowiedzialnością udziałami. że odwołany został członek Zarządu Edward Rusinowski, a w miejsce jego powołany został Tadeusz Furmański. Rs. 838.

II. RS. III. 334. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 10 grudnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Zgoda" w Piotrkowicach z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpili członkowie Zarządu Edward Dziekan i Marcin Orczyk, a w miejsce ich wybrani zostali Kazimierz Kruczek i Kazimierz Hajduk. Ustąpił Kazimierz Kruczek, a w miejsce jego wybrany został Jan Kukułka. Rs. 838 a.

II. RS. II. 282. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 4 listopada 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Jutrzenka" w Wadowicach Górnych z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpili członkowie Zarządu Stanisław Midura i Jan Padykuła, a w miejsce ich wybrani zostali Franciszek Pietras i Stefan Midura, i że ustąpił Stefan Midura, a w miejsce jego wybrany został Jan Jarosz. Rs. 838 b.

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie dokonano następującego wpisu: W dniu 29 grudnia 1942 r. przy spółdzielni pod firmą: Spółdzielnia Spożywców „Pszczółka" z odpow. udział. w Mokrzeszy S. 50 Zarząd stanowią obecnie: Józef Juchnik, Józef Nocoń, Ludwik Stefaniak. Rs. 859

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie dokonano następującego wpisu: W dniu 11 stycznia 1943 r. przy spółdzielni pod firmą: „Kasa Stefczyka" z odp. nieogran. w Dobryszycach S. 72. Na miejsce Kazimierza Bartkiewicza wybrano do zarządu Zofię Muskałównę. Rs. 859, a.

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie dokonano następującego wpisu: W dniu 27 października 1942 r. przy spółdzielni pod firmą: Spółdzielnia Spożywców „Zgoda" z odp. udział. w Maluszynie S. 87: Zarząd obecnie stanowią: Kucharczyk Władysław, Woliński Czesław, Wodzisławska Regina. Rs. 859, b.

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie dokonano następującego wpisu: W dniu 3 grudnia 1942 r. przy spółdzielni pod firmą: Spółdzielnia Spożywców „Zgoda" z odp. udział. w Woźnikach S. 97: Zarząd Spółdzielni stanowią: Wiśniewski Kazimierz, Pokora Kazimierz, Zajadacz Mieczysław. Rs. 859, c.

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie dokonano następującego wpisu: W dniu 12 listopada 1942 r. przy spółdzielni pod firmą: Spółdzielnia Spożywców „Kostkowianka" z odp. udział. w Kostkowie S. 109. Zarząd stanowią: Jan Mielczarek, Stefan Woda, Apolonia Moskałówna. Rs. 859, d.

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie, dokonano następującego wpisu: W dniu 27 listopada 1942 r. przy spółdzielni pod firmą Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość" z odp. udział. w Brudzicach S. 113: Zarząd stanowią: Woch Konstanty, Kieszczyński Aleksander, Trajdos Bolesław. Rs. 859, e.

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie, dokonano następującego wpisu: W dniu 20 stycznia 1943 r. przy spółdzielni pod firmą: Spółdzielnia Spożywców „Zjednoczenie" z odp. udział. w Młodzawach S. 114: Zarząd stanowią Stanisław Kulpa, Stefan Koszela, Bolesław Stępień. Rs. 859, f.

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie, dokonano następującego wpisu: W dniu 29 grudnia 1942 r. przy spółdzielni pod firmą: Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość" z odp. udział. w Lubojnie S. 115: Zarząd stanowią obecnie: Gondro Edmund, Buczkowski Jan, Gzela Bolesław. Rs. 859, g.

Nr. I. R. S. IV 131. Dnia 15 lutego 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie w sprawie Okręgowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej o wpisanie do rejestru spółdzielni w Białobrzegach zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 131. 1. Nr. kolejny wpisu 3. I. Członek zarządu Józef Wojnar. II. Wykreślono Ignacego Wojnara. Data wpisu 17 lutego 1943 r. Podpis sekretarza: Kruczek. Rs. 862,

Nr. I. R. S. V. 29. Dnia 15 lutego 1943 r. w sprawie Spółdzielni Spożywców „Chłop" w Urzejewicach o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 29. 1. Nr. kolejny wpisu 3. I. Członkowie zarządu: Mateusz Szałaj, Czesław Spychalski, Jan Wąsacz. Wykreślono: II. Karola Mikułę, Marcina Mikułę, Ignacego Możdżenia. Data wpisu 17 lutego 1943 r. Rs. 862, a.

Nr. I. R. S. IV. 88.— Dnia 4 lutego 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie w sprawie Spółdzielni Spożywców „Wyzwolenie" w Grodzisku o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 88 następujące dane: I. Członkowie zarządu: Józef Irzyk i Józef Zimny. II. Wykreślono: Stanisława Wolana i Tadeusza Strzępka. Data wpisu: 13 lutego 1943 r. Rs. 862, b.

Nr. I. R. S. IV. 43.— Dnia 4 lutego 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie w sprawie Okręgowej Mleczarni Spółdzielczej w Nisku o wpisanie do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 43 następujące dane: I. Członek zarządu Ks. Franciszek Zmarzły. II. Wykreślono: Mieczysława Waldecka. Data wpisu: 13 lutego 1943 r. Rs. 862, c.

Nr. I. R. S. I. 200. Dnia 10 lutego 1943 r. w sprawie Spółdzielni „Zhoda" w Bonarówce o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 200 następujące dane: I. Członek zarządu: Bohdan Zawijskoho. II. Wykreślono: Iwana Dobrjańskiego. III. Spółdzielnia może prowadzić operacje również z niecziłonkami. IV. Rok obrachunkowy jest od 1 lipca do 30 czerwca. Data wpisu 13 lutego 1943 r. Rs. 862, d.

II. RS. III. 306. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 5 grudnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Gwiazda" w Izbiskach z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpił członek Zarządu Józef Działo, a w miejsce jego wybrany został Antoni Dereń. Rs. 868

II. RS. II. 215 b). Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 10 grudnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie „Snop" Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Zakliczynie nad Dunajcem, że ustąpił członek Zarządu Czesław Bartosz, a w miejsce jego wybrany został Franciszek Mazgaj. Rs. 868 a.

II. RS III. 327. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 5 grudnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Zgoda" w Rzędzianowicach z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpił członek Zarządu Władysław Spyra, a w miejsce jego wybrany został Władysław Samborski. Rs. 868 b.

II. RS I. 177. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 5 grudnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Szczucinie z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpili członkowie Zarządu Jan Kupiec i Wojciech Szarek, a w miejsce ich wybrani zostali Antoni Kapturkiewicz i Władysław Kobos. Rs. 868 c.

Rozwiązania i likwidacje spółdzielni

Mianowany przez Sąd Okręgowy w Warszawie Likwidator Spółdzielni „Zrzeszenie Rzeczoznawców" Spółdzielni z o. o. w Warszawie, stosownie do wymagań art. 76 ust. 4 ustawy o Spółdzielniach, wzywa wierzycieli do zgłaszania swych roszczeń w terminie ustawowym pod adresem: Kazimierz Nowosielski, Warszawa, ul. Żurawia 7/42. Sp. 823/Ogł. III

Mianowany przez Sąd Okręgowy w Siedlcach Likwidator Spółdzielni pod firmą: Spółdzielnia Rolniczo-Spożywcza „Jutrzenka" w Górkach Bożych z odpowiedzialnością udziałami, stosownie do art. 76 ustawy o spółdzielniach wzywa wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego — trzeciego ogłoszenia, pod adresem: Siedlce, Piłsudskiego 64, Wiktor Zwierowicz. Sp. 820/Ogł. III

Mianowany przez Sąd Okręgowy w Lublinie likwidator Spółdzielni Zbytu Bydła i Trzody Chlewnej w Wilkołazie z odpow. ogranicz. stosownie do art. 76 ustawy o Spółdzielniach wzywa wierzycieli do zgłaszania swych roszczeń w terminie ustawowym, pod adresem: Kazimierz Krawiński, Lublin, ul. Lubartowska 2. Sp. 833/Ogł. I.

Mianowany przez Sąd Okręgowy w Warszawie likwidator spółdzielni Rymarsko-Siodlarskiej „Wytwórczość", z odp. ogr. w Warszawie stosownie do wymagań art. 76 ust. 4 ustawy o spółdzielniach wzywa wierzycieli do zgłaszania swych roszczeń w ciągu 3-ch miesięcy pod adresem: Józef Jopek, Warszawa, ul. Barokowa 2 b, m. 1. Sp. 849/Ogł. I.

Uchwałą Walnego Zgromadzenia członków Kasy Stefczyka — Spółdzielni z odpowiedzialnością nieograniczoną w Żarkach — mianowany likwidatorem tej spółdzielni, stosownie do art. 76 Ustawy o Spółdz. wzywa wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w terminie 3-ch miesięcy od daty ostatniego (trzeciego) ogłoszenia pod adresem: Józef Sokołowski, Wysoka-Lelowska, p. Żarki, k. Częstochowy. Sp. 870 Ogł. I.

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie dokonano następującego wpisu: W dniu 3 grudnia 1942 r. przy spółdzielni pod firmą: Spółdzielnia Robotnicza dla Eksploatacji Huty Szkła „Stradom" z odp. udz. w Tschenstochau S. 26: Na podstawie zarządzenia Gubernatora Dystryktu Radomskiego Wydział Gospodarstwa Oddział Powierniczy 4 (T-bra) Sche.-T. 78 z 27 października 1942 r. wprowadzono likwidację spółdzielni. Tymże zarządzeniem likwidatorem ustanowiony został Walter Heinz Benthe. Rs. 856.

Zawiadomienia o walnych zgromadzeniach

Dnia 29 marca 1943 r., o godz. 14, w lokalu przy ul. Długiej Nd. 188, w Krościenku n/D. odbędzie się zgodnie z przepisami statutu Zwyczajne Walne Zebranie członków Spółdzielczego Banku Ludowego z ograniczoną odpowiedzialnością w Krościenku n/D. z następującym porządkiem obrad: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 2. Sprawozdanie Zarządu z czynności i rachunków za rok 1942, 3. Sprawozdanie Zarządu z czynności i rachunków za rok 1942, 3. Sprawozdanie i wnioski Rady Nadzorczej, 4. Uchwalenie odnośnie spraw wymienionych w punktach 2, 3 i odnośnie udzielenia skwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej, 5) Uchwalenie budżetu na rok 1943, 6. Ustalenie najwyższej granicy pożyczek, jakich można udzielić jednemu członkowi, 7. Ustalenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie Spółdzielnia może zaciągnąć. 8. Uchwalenie nowego statutu, 9. Wybór członków Zarządu i 5-ciu członków Rady Nadzorczej, 10. Wnioski członków, zgłoszone w terminie statutowym. Sp. 861

Walne Zgromadzenie Członków Banku Spółdzielczego im. Dr Stefczyka w Dębicy, Spółdzielni z ograniczoną odpowiedzialnością, dawniej Towarzystwa Wzajemnego Kredytu, odbędzie się dnia 24 marca 1943 r., o godzinie 11, w sali Kina „Uciecha" w Dębicy, z następującym porządkiem obrad: 1. Zagajenie i powołanie sekretarza. 2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 3. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków za rok 1942. 4.. Odczytanie sprawozdania z rewizji Związku. 5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i postawienie wniosku na udzielenie Zarządowi absolutorium z rachunków za rok 1942. 6. Przyjęcie budżetu na rok 1943 i zatwierdzenie przekroczenia budżetu z r. 1942. 7. Rozdział czystego zysku. 8.. Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie Spółdzielna może zaciągnąć i najwyższej sumy kredytu dla jednego członka. 9. Wybór trzech członków wylosowanych z Rady Nadzorczej. 10. Wnioski członków, zgłoszone w terminie statutowym. Sp. 869

Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa Zaliczkowego Spółdzielni z nieograniczoną odpowiedzialnością w Grybowie odbędzie się w dniu 5 kwietnia 1943 r., o godzinie 13-tej w lokalu własnym, z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie. 2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 3. Sprawozdanie z przeprowadzonej rewizji przez Związek Rewizyjny w Krakowie. 4. Sprawozdanie Dyrekcji z działalności rachunków i bilansu za rok 1942.. 5. Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej za rok 1942 z wnioskiem udzielenia skwitowania Radzie Nadzorczej i Dyrekcji. 6. Zatwierdzenie bilansu za rok 1942 rozdział zysku. 7. Połączenie Kasy im. Dr. Stefczyka w Siołkowej z Bankiem Spółdzielczym im. Dr. Stefczyka w Grybowie. 8. Wybór 3-ch członków do Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących. 9. Uchwalenie budżetu na rok 1943 i plan pracy. 10. Oznaczenie granicy najwyższego obciążenia kredytem Tow. Zal. 11. a) Oznaczenie granicy kredytu dla jednego członka, b) Oznaczenie granicy kredytu dla jednej Spółdzielni. 12. Uchwalenie wysokości udziału od pożyczek. 13. Sprawa kupionego gruntu od Anieli Tarasek w 1938 r. 14. Wnioski i interpelacje. Sp. 871

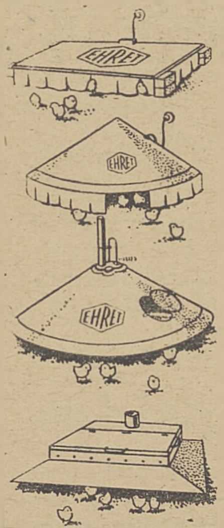
Walne Zgromadzenie członków Kasy Udziałowej Spółdzielni z o. o. w Rzeszowie odbędzie się dnia 26 marca 1943 r. o godz. 10 przed południem w lokalu własnym w Rzeszowie, przy ul. Nowy Rynek 16. W razie braku kompletu okr., odbędzie się Walne Zgromadzenie w tym samym dniu i lokalu o godzinie 10.30 przed południem bez względu na ilość obecnych członków, z następującym porządkiem obrad: 1. Zagajenie i wybór przewodniczącego obrad; 2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 3. Odczytanie protokołu z dokonanej przez Zw. Rew. rewizji oraz listu porewizyjnego;

4. Sprawozdanie Dyrekcji z działalności za rok 1942; 5. Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej oraz wniosek o udzielenie absolutorium; 6. Zatwierdzenie bilansu za r. 1942 — ustalenie sposobu pokrycia straty bilansowej; 7. Zatwierdzenie preliminarza budżet. na rok 1943 oraz wydatków za I kwartał 1943; 8. Ustalenie granicy pożyczek członkom; 9. Ustalenie najwyższej sumy jaką Spółdzielnia może zaciągnąć; 10. Sprawa połączenia z Tow. Zaliczk. i Kredyt. w Rzeszowie i przyjęcie nowego statutu. 11. Wnioski członków, zgłoszone w terminie statutowym. Sp. 873

Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa Zaliczkowego i Kredytowego w Rzeszowie, Spółdzielni z ogran. odpow. odbędzie się w sobotę dnia 27 marca 1943 r. o godzinie 10-tej przed południem w lokalu własnym przy ul. Sokoła 6, w Rzeszowie. W razie braku kompletu określonego statutem (§ 38), odbędzie się Walne Zgromadzenie w tym samym dniu i lokalu o godzinie 11-tej przed południem bez względu na ilość obecnych członków. — Porządek obrad: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 2. Sprawozdanie z przeprowadzonej rewizji związkowej; 3. Sprawozdanie Zarządu z czynności i rachunków za rok 1942; 4. Sprawozdanie i wnioski Rady Nadzorczej; 6. Uchwały odnośnie spraw wymienionych w punktach 2—4 i odnośnie udzielenia skwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 6. Rozdział zysku bilansowego za 1942 r.; 7. Plan pracy i budżet na rok 1943; 8. Ustalenie granicy pożyczek, jakie można udzielić jednemu członkowi; 9. Ustalenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie Spółdzielnia może zaciągnąć; 10. Połączenie Spółdzielni z „Kasą Udziałową" Spółdz. z o. o. w Rzeszowie; 11. Zmiana statutu w przedmiocie statutowej jednostki udziałowej; 12. Wybór trzech członków Rady Nadzorczej; 13. Wnioski członków, zgłoszone w terminie statutowym. Sprawozdanie i bilans za rok 1942 są do przejrzenia w lokalu Spółdzielni w godzinach urzędowych aż do Walnego Zgromadzenia. Wstęp na Walne Zgromadzenie mają tylko członkowie za okazaniem swych książeczek udziałowych, względnie zaświadczeń udziałowych. Sp 8874

Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa Zaliczkowego w Brzesku, Spółdzielni zarejestrowanej z ogran. odpow. odbędzie się dnia 31 marca 1943 r. o godz. 15.30 w lokalu własnym. W braku kompletu drugie Walne Zgromadzenie odbędzie się tegoż dnia o godz. 16.30 już bez względu na ilość obecnych. Porządek dzienny: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 2. Sprawozdanie Zarządu z czynności i rachunków za r. 1942; 3. Sprawozdanie i wnioski Rady Nadzorczej; 4. Uchwały odnośnie spraw. wymienionych w punktach 2—4 i odnośnie udzielenia skwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 5. Rozdział zysku; 6. Plan prascy i budżet na rok 1943; 7. Ustalenie granicy pożyczek, jakie można udzielić jednemu członkowi; 8. Ustalenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie Spółdzielnia może zaciągnąć; 9. Wybór członków Zarządu i Rady Nadzorczej; 10. Wnioski członków, zgłoszone w terminie statutowym; 11. Zmiana statutu. Sp. 875

APARATY EHRETA
NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI

Elektryczne
Wychowalnie poziome
Elektryczne
Sztuczne kwoki daszkowe
dla 50—500 piskląt
Sztuczne kwoki ogrzewane węglem
dla 50—500 piskląt
Sztuczne kwoki ogrzewane koksem
dla 50—500 piskląt
Budki dla kurcząt

Żądajcie katalogów o wszystkich artykułach, dotyczących drobiarstwa

DIPL.-ING. W. EHRET
SPEZIALFABRIK
Emmendingen-Kollmarsreute (Baden)

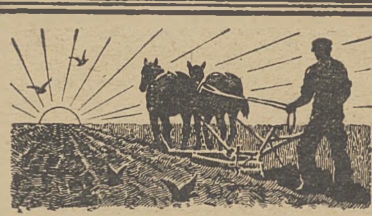
Mechaniczna Wytwórnia
DEWOCJONALII
ST. JANOWSKI
Warszawa, Ogrodowa 46
Telefon 5-39-51
Skład fabryczny
„BAZAR" Przechodnia 7, Tel. 3-00-37

„BÖCO"
KOSZE NA ZIEMNIAKI
do nabycia w sklepach specjalnych
Böttger u. Co Biebesheim a. Rh

Zaprawa do podłóg

na kompozycji terpentynowej w kolorach: biały, orzech, mahoń. Sprzedaż w blaszankach 11 kg i faskach 25 kg. Kilogram 11.20 zł. Pasta do obuwia 18 zł.
Prowincja za zaliczeniem.
„BAZAR"
Warszawa, ul. Bielańska 15/17.
Przedstawiciele rejonowi poszukiwani.

Abavit

Zboże zaprawiane Abavitem rośnie równo i dobrze, jest przy tym wolne od wszelkich chorób, dających się zwalczyć chemicznie. Samo zaprawianie jest łatwe i tanie. Uniwersalną zaprawę nasion

„ABAVIT"—SCHERING'A

nabyć można w biurach okręgowych Landwirtschaftliche Zentralstelle, w Spółdzielniach Rolniczo-Handlowych oraz w firmach branżowych.

Schering

UWAGA P. P. KUPCY! UWAGA P. P. KUPCY!
CO TYDZIEŃ NOWOŚCI!
Biżuterii sztucznej Gablondzkiej i innej, zabawek, guzików, grzebieni, szczotek do zębów itp. Artyk. perf.-kosmet. w największym wyborze i po najniższych cenach poleca:
DOM HANDLOWY IGNACY PORĘBIŃSKI, Warszawa
Wspólna 61 - 3, front, I p., tel. 876-57
Wysyłamy za zaliczeniem. Przedst. poszukiwani

Przed trzystu laty

sprowadzono ze Wschodu do nas kawę i od tego czasu różne przechodziła koleje, rozmaicie bywała przyrządzana i doprawiana, podlegała modzie, jak wszystko inne. Ale od przeszło stu lat nierozłącznie z nią związana jest domieszka, która z każdej kawy wydobywa pełnię smaku i woni, — domieszka z „Młynkiem".

Doświadczenie czterech pokoleń ustaliło jej reputację, a zaufanie do niej podnosi jeszcze to, że także dziś w paczkach z młynkiem i napisem Doska Franck jest ta sama zawartość co zawsze: prawdziwy

Franck

Kierownik Wydawnictwa: Inż. roln. Dr. Florian Łorzyński, Krakau. Redaktor naczelny: Inż. roln. Dr. Florian Łorzyński, Krakau; Zastępca: Janusz Górski, Krakau. Odpowiedzialny za zagadnienia spółdzielcze: Jan Frąckowiak, Krakau. Kierownik działu ogłoszeń: Henryk Kwilecki, Krakau. Wydawnictwo: Wydawnictwo Rrolnicze, Krakau, Glatzer Str. 48, Tel. 116-79 i 116-80. Druk ZKW, Krakau, Universitätsstr. 19a. Ważny cennik Nr. 1.